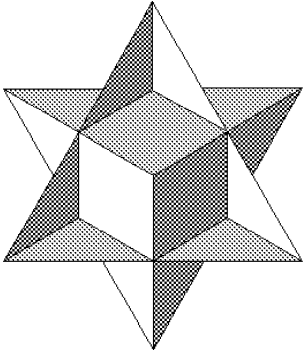
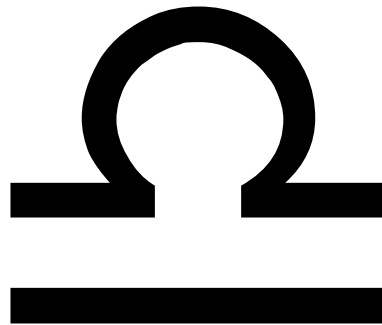

Okt 2004
jg 98 nr 4

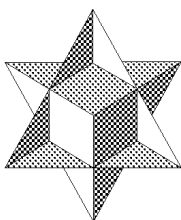

URANIA

Orgaan van de Stichting
Werkgemeenschap van Astrologen

H E R F S T

Uitgangspunten van de Werkgemeenschap van Astrologen

1. Astrologie is de leer van de universele interdependentie van alle verschijnselen en berust op de fundamentele Wet van Analogie.
2. Horoscopie is een praktische toepassing van de astrologie.
3. In de WvA werkt men vanuit één grondgedachte, zowel voor de techniek als voor de duiding, neergeslagen in het APC-systeem. Hiermee wordt het individuele karakter van elk tijd-ruimtelijk verschijnsel zichtbaar gemaakt.

Doelstellingen

De Stichting heeft ten doel de astrologie in dienst te stellen van de menselijke ontwikkeling. Zij tracht dit te bereiken door:

1. Studie en onderzoek van de astrologie.
2. Verdieping van inzicht in de achtergronden en hulpwetenschappen van de astrologie.
3. Onderwijs in de astrologie, haar achtergronden en haar hulpwetenschappen.

Werkwijze

De Stichting ontwikkelt onder meer de volgende activiteiten:

1. Zij organiseert in het centrum van het land bijeenkomsten.
2. Zij stimuleert regionale werkgroepen, de zogenaamde Regio's
3. Zij geeft lezingen.
4. Zij verzorgt opleidingen.
5. Zij geeft het blad URANIA uit.
6. Zij verzorgt publicaties op astrologisch gebied.
7. Zij beheert een bibliotheek voor haar donateurs.

Correspondentieadres van de WvA

Stichting Werkgemeenschap van Astrologen
Postbus 13131
3507 LC UTRECHT
tel. secretariaat 010 - 453 27 08, fax 010 - 453 18 76

Internet

e-mail secretariaat: stichtingwva@zonnet.nl
webadres: <http://www.wva-astrologie.nl>

Gironummer

51.71.25 t.n.v. Stichting WvA te Utrecht

KvK inschrijving

nr. 41188295 te Amersfoort

URANIA is het officiële orgaan van de Stichting Werkgemeenschap van Astrologen (WvA), ISSN 1384 - 0290.

Losse nummers zijn verkrijgbaar door overmaking van € 5,00 per exemplaar (+ € 2,00 porto) op gironummer 51.71.25 t.n.v. de penningmeester van de WvA te Utrecht. WvA-donateurs ontvangen URANIA gratis.

Kopij voor URANIA

URANIA verschijnt driemaandelijks. Kopij naar het e-mailadres van de redactie: urania@zonnet.nl, of naar Ingmar de Boer (zie adressen WvA achterin).

Kopij voor het winternummer 2005 (jg. 99 nr. 1) moet voor 1 december 2004 in het bezit zijn van de redactie.

Horoscopen in URANIA zijn berekend met behulp van het computerprogramma Astral 3.21. Voor de berekening van de sectorgrenzen wordt gebruikgemaakt van de APC-methode. De planeetposities worden topometrisch en op ware plaats bepaald. Voor de majeure aspecten wordt een orb gehanteerd van 7,5° en voor de mineure aspecten een orb van 3,75° aan weerszijden van het absolute aspect.

Colofon

Redactie: Ingmar de Boer (eindred. & lay-out)
Upageya Elbers
Manja van der Toorn
Red. assistentie: Titia Ram
Druk en afwerking: Drukkerij Romer bv te Schiedam

Auteursrechten

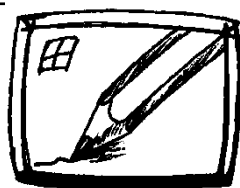
Gehele of gedeeltelijke overname van de inhoud is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie of met bronvermelding.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van een artikel berust bij de auteur.

INHOUD

Van de Redactie	Ingmar de Boer	45
Van de Kern	Oep Elbers	45
In memoriam Cor Stolk	Bea en Jan Moerbeek	46
DE WET VAN ZEVEN: DE INSTINCTIEVE KRACHTEN PSYCHOLOGISCH EN ESOTERISCH BEZIEN	Ingmar de Boer	47
DE MAAN IN DE ASTROLOGIE	E.I.K. Esser	57
VERSLAG WvA-REGIODAG 8 MEI 2004	Oep Elbers	60
Nieuws en actualiteiten	Manja van der Toorn	64
Adressen WvA		achterflap

VAN DE REDACTIE

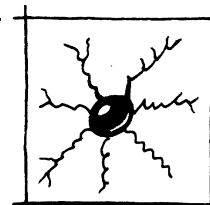

In dit nummer vindt u weer een verse lading studiemateriaal; ik laat ditmaal mijn gebruikelijke introductie achterwege en ik verwijs u graag meteen naar de inhoudsopgaf hierboven.

Voor het volgende nummer staat een nieuw artikel gepland van Chris Stubbs. Ik zal zelf voor het winter- of lentenummer iets schrijven over een horoscoop. In deze beide nummers is nog ruimte voor nieuwe artikelen. Om een voorbeeld te geven: het kan voor andere astrologen bijzonder leerzaam zijn te lezen over uw persoonlijke ervaringen uit de astrologische praktijk, en daarbij is misschien kwaliteit of professionaliteit niet het allerbelangrijkst. Heeft u vragen over het schrijven van een artikel, dan kunt u uiteraard terecht bij de redactie, bijvoorbeeld via e-mail: urania@zonnet.nl. Ter informatie: de deadline voor het inleveren van kopij vindt u op de voorflap in de rechterkolom. Voor het lentenummer is de deadline 1 maart 2005. Voor nu: wederom veel lees- en studeerplezier toegewenst! ■

Ingmar de Boer

VAN DE KERN

We weten niet of het toeval is, maar het lijkt wel of een bericht van de Kern via URANIA noodzakelijkerwijs gepaard gaat met een bericht van aftreden. Toeval of niet, het valt ons in elk geval toe om u op de hoogte te stellen van het terugtreden uit de Kern van Theo Ram, die daarmee ook als voorzitter van de WvA afscheid neemt.

Een afscheid komt bijna nooit op de juiste tijd, zeker niet als er meerdere partijen bij betrokken zijn. In het grote geheel blijkt echter alles op de juiste tijd te komen, al is het maar omdat het grote geheel geen tijd lijkt te kennen, laat staan een juiste tijd. Of kent het misschien juist alleen maar de juiste tijd...? Hoe dan ook, in dat licht gezien past het ons slechts Theo's moeilijke beslissing in deze met groot respect aan u over te brengen. Theo houdt niet van een uitgebreid afscheid. Bovendien hebben we als donateurs een aantal jaren geleden al eens afscheid van Theo (en Martha) genomen en wil Theo dat liever geen tweede keer. Ook dat respecteren we natuurlijk.

Toch wil de Kern vanaf deze plaats Theo nog eens van harte bedanken voor de vele jaren waarin hij zich als voorzitter bijzonder bezielend en inspirerend heeft ingezet voor de WvA. De Kern zal je buitengewoon waardevolle inbreng en leiding missen. We hopen en wensen dat de vrijkomende tijd, ruimte en energie ten goede zal komen aan je privéleven. We weten hoezeer 'bijbanen' en verantwoordelijkheden als deze kunnen drukken en in beslag nemen en gunnen je dan ook alle benodigde rust, aandacht en 'verlichting'.

De Kern heeft besloten, voorlopig tot 1 januari 2005 met Oep Elbers als waarnemend voorzitter, de interne stand van zaken te inventariseren met betrekking tot de Kern, STOA/ABC, studiehuis/studiegroep en de structuur van het geheel van de WvA, zich te bezinnen op de activiteiten naar buiten, en zich te beraden op de nodige vernieuwingen en aanpassingen. Onze ideeën daarover willen we graag met die van u uitwisselen op zaterdag 8 januari 2005, voor welke "spontane" bijeenkomst u per convocatie bijzonder hartelijk wordt uitgenodigd. Het is zo dat een aantal, noem het maar beeldbepalende, donateurs het stokje overgeeft of zich op een bescheidener inbreng terugtrekt, met alle respect, begrip en dank onzerzijds. Het brengt wel met zich mee dat het nodige door anderen gedaan en wellicht ook anders, of juist niet meer, georganiseerd zal gaan worden. Om dat helder te krijgen hebben we even tijd nodig. Tijd die we ook graag aan u gunnen om eens na te denken over wat u gerealiseerd zou willen zien en hoe uzelf daarin een rol zou kunnen spelen. We gaan ervan uit dat we op 8 januari in alle openheid, gelijkwaardigheid en betrokkenheid met u van gedachten kunnen wisselen.

Intussen is het zeer verheugend te kunnen melden dat de cursus onder leiding van Louise van Zanen - De horoscoop als verhaal - voor de hele zaterdagen van 16 oktober en 20 november a.s. 18 deelnemers telt. En misschien zijn het er bij het ter perse gaan van dit bericht alweer meer! Belangstelling voor de astrologie is er dus nog steeds. Dat blijkt ook uit de deelname en het bezoek aan de regiohoroscoopdag; de volgende is al vastgesteld en wel voor zaterdag 14 mei 2005 en we hopen de betreffende blinde horoscoop nog in de maand november aan u te kunnen toezenden. De WvA-werkmiddagen zijn duidelijk minder in trek. Onder andere deze vorm van werkzaamheid is voor ons dan ook onderwerp van bezinning met betrekking tot eventuele verdere invulling van het programma voor 2005 en later. Maar laten we het brainstormen daarover bewaren voor onze bijeenkomst op 8 januari. ■

Oep (Upageya) Elbers, voorz. a.i.

IN MEMORIAM COR STOLK

Wassenaar 13 juli 1916 - Den Haag 10 juli 2004

Deze zomer is overleden onze mededonateur Mr. Cornelis Stolk, voor ons Cor. In zijn goede tijd hebben we Cor leren kennen als een enthousiaste WvA-er, die bij elke bijeenkomst aanwezig was en ook graag aan WvA-cursussen deelnam. Zijn interesse verminderde niet toen zijn krachten hem in de steek lieten. Een regelmatige en hartelijke briefwisseling was het gevolg. Toen hij niet meer kon lezen was een goede vriendin zo vriendelijk om het contact namens hem te onderhouden. Wij bewaren daaraan een dierbare herinnering.

Na zijn pensionering kon Cor zich wijden aan de astrologie. Hij deed zelfstandig onderzoek, waarbij zijn aandacht met name uitging naar erfelijkheidsleer en familiale astrologie. Zijn bevindingen legde hij met regelmaat neer in URANIA-artikelen gedurende de jaren '90 van de vorige eeuw. In een daarvan betoogde hij dat voor de vergelijking van horoscopen binnen dezelfde familie de geocentrische berekening betere resultaten geeft dan de topocentrische (lentenummer 1998). Opvallend was zijn belangstelling voor de nieuwe basiscursus, die sinds 1995 verschijnt. Cor heeft dit project ruimhartig financieel ondersteund. De corrector heeft veel plezier beleefd aan de pittige en kritische opmerkingen waarmee hij de ingestuurde lessen kruide. Hij hield zich ook bezig met solaren. Daarbij kwam hij niet altijd tot een even optimistische duiding, omdat hij als astroloog van de oude stempel een vierkant en een oppositie als een slecht aspect beschouwde en niet als een uitdaging tot activiteit.

Cor had iets voornaams en was een beminnelijk mens. Bij discussies liet hij zich nooit verleiden tot een polemiek, maar bleef hij steeds boven de partijen staan. Het was grappig wanneer hij als oud-rechter bij astrologische kwesties een juridische uitspraak deed. Interessant waren trouwens de verhalen over zijn ervaringen als rechter. Zijn brede mensenkennis, verdiept door ingrijpende gebeurtenissen binnen het gezin, heeft hij steeds astrologisch proberen uit te werken. Met het heengaan van Cor missen we een bijzonder mens en een markante persoonlijkheid. Wij wensen hem op zijn reis naar nieuwe gebieden veel goede ervaringen toe. ■

Bea en Jan Moerbeek

DE WET VAN ZEVEN: DE INSTINCTIEVE KRACHTEN PSYCHOLOGISCH EN ESOTERISCH BEZIEN

Ingmar de Boer

In een vorig artikel in Urania over de Wet van zeven heb ik de belangrijkste indeling van de zeven krachten van het subject besproken, in een geest- en een stofzijde, die we bij de WvA kennen als es en ich.¹ Daarmee heb ik geprobeerd aannemelijk te maken, dat de mens als subject onderworpen is aan twee typen krachten, omdat hij leeft in het veld tussen zijn ik en zijn omgeving.

Dit artikel bespreekt de Wet van zeven vanuit de kant van de ich-krachten, dat wil zeggen de zogenaamde instinctieve krachten. Hoe de krachten, of determinanten van het gedrag, verder zijn in te delen, is een van de hoofdthema's in de psychologie. Uiteraard vinden we over de zeven krachten of beginselen ook veel in de esoterische filosofie. Dit stuk bestaat daarom uit twee delen: het eerste deel gaat over de instinctkrachten in psychologische zin en loopt uit in een tweetal voorbeelden van psychologische persoonlijkheidstheorieën, het tweede deel gaat over de esoterische achtergrond van het zevenvoud.

I. Psychologisch

Wat is gedrag?

In het eerste artikel over de Wet van zeven heb ik een definitie gegeven van psychologie als “de wetenschap die de determinanten van het menselijk gedrag bestudeert”. Daarbij is wel aan de orde geweest hoe die “determinanten” in grote lijnen werken, maar er is nog niets gezegd over wat gedrag nu precies is.

We zouden de mens kunnen zien als een input-output-systeem, met zintuigen aan de inputkant en handelingstuigen aan de outputkant. Ons voertuig, het lichaam, kunnen we zien als een **black box**, waarvan we de interne organisatie niet kennen. 1. Alles wat er aan de outputkant gebeurt, zouden we dan bijvoorbeeld kunnen definiëren als gedrag. Dit is de meest eenvoudige benadering, om alle verrichtingen van het lichaam, alle meetbare bewegingen en veranderingen van het lichaam, als gedrag te beschouwen. Zo vallen dan ook allerlei biologische mechanismen onder dat begrip. In dat opzicht is deze benadering dus eigenlijk te ruim. 2. Meestal wordt gesproken over gedrag als het antwoord op een

(externe) prikkel. Zo vallen innerlijke beleving en eventueel gedrag met een werkelijk innerlijke oorsprong niet meer onder het begrip gedrag. In dit opzicht is die benadering dus voor ons doel (de bespreking van de instinctkrachten) te nauw. 3. Het begrip **gedrag** kunnen we adequater omschrijven als de veranderingen die een respons vormen op een stimulus. De stimulus kan zowel van buitenaf (extern) komen of van binnenuit (intern), en de respons eveneens. Tussen stimulus en respons bestaat een oorzakelijk verband.

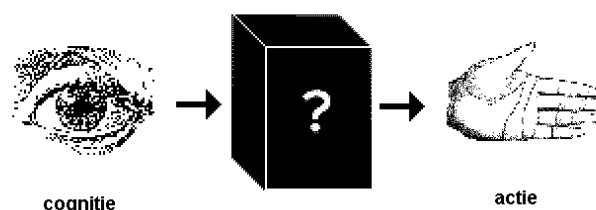

fig. 1: menselijk gedrag als black box

Tijdens de gang van de evolutie van het leven op aarde is het begin van “gedrag” te vinden op het moment dat weefsel kan worden aangedaan, “geïrriteerd”, dat wil zeggen tot reactie kan worden opgewekt. Naarmate levende wezens steeds complexer werden, wordt het verband tussen stimulus en respons steeds minder direct. Zo vormt zich bij de hogere dieren een zenuwstelsel, een netwerk van gespecialiseerde cellen die de impuls geleiden van de plaats van de stimulus naar de plaats waar de respons zal optreden.

Wanneer het gedrag van de mens wordt gezien als de respons op een externe stimulus, ontstaat al gauw het beeld van de mens als een reagerende automaat. In dat beeld is dan geen eigen plaats ingeruimd voor kunstzinnigheid, wetenschapszin of spiritualiteit, zaken die wij als WvA-astrologen onder de krachten van het es scharen. Deze visie op de mens is echter zeer gebruikelijk in de psychologie van vandaag, en ook wel in de maatschappij in den brede. Het algemene beeld van de mens van vandaag is dat van een instinctief wezen, vooral gemotiveerd vanuit de krachten van het ich.

Het begrip instinct

In de werking van het ich kunnen we een aantal verschillende krachten herkennen. In het verband van de psychologie duiden we deze krachten aan als instinctkrachten. Dit begrip instinct heeft dan een andere betekenis dan het biologische begrip instinct, wanneer bijvoorbeeld wordt gesproken van het instinct van de nachtegaal om een bepaalde “slag” te maken.²

Daarbij gaat het juist om geheel autonoom verlopende processen. Ook in de psychologie spreekt men bijvoorbeeld wel over een kuddeinstinct of een voortplantingsinstinct, maar wat we hier bedoelen met het begrip instinct, is eerder de instantie die achter deze manifestaties ligt, vergelijkbaar met het begrip drift (Trieb) bij Freud.

Om een voorbeeld te geven van het verschil tussen het biologische begrip instinct en het begrip zoals wij dit bij de WvA hanteren: Saturnus als het instinct tot zelfbehoud kan zich dan op allerlei verschillende wijzen laten zien in het gedrag van de mens. Iemand kan bijvoorbeeld gemotiveerd zijn door honger (eten), het koud hebben (zich kleden) of door angst (zich terugtrekken), en deze vallen alle drie onder het instinct tot zelfbehoud. Andersom overigens, kan ook hetzelfde gedrag een manifestatie zijn van een verschillend instinct.

Freud definieert het begrip **drift** in zijn artikel *Triebe und Triebchiksale* als een arbeidsverplichting die de psyche krijgt opgelegd vanwege zijn samenhang met het lichaam, of in zijn woorden: “ein Grenzbegriff zwischen Seelischem und Somatischen, als Psychischer Repräsentant der aus dem Körperinnern stammenden, in der Seele gelangenden Reize, als ein Maß der Arbeitsanforderung, die dem Seelischen infolge seines Zusammenhanges mit dem Körperlichen auferlegt ist”.³

Het zenuwstelsel

Hoe precies de stimulus leidt tot een bepaalde respons, is niet van het begin tot het eind bekend. Het is echter wel duidelijk dat het zenuwstelsel het belangrijkste medium is waardoor stimulus en respons worden vervoerd door het lichaam. In het lichaam zijn verschillende systemen aanwezig die functies van driften tot uitdrukking kunnen brengen.

1. Bekijken we de evolutie van het zenuwstelsel, dan zien we dat in het dierenrijk bij de sponsachtigen voor het eerst een zenuwstelsel voorkomt. Het bestaat daar uit een netwerk van gelijksoortige zenuwcellen dat gelijkmatig verdeeld is over het lichaam. In deze eerste fase van ontwikkeling is er nog geen enkele

specialisatie, en het zenuwnetwerk heeft een weinig precieze werking. Dit type contact met de omgeving is te vergelijken met de eerste vier sectoren van de horoscoop, de aanlegsectoren 1 tot en met 4.⁴

2. Bij de wormen is een volgende ontwikkelingsstap te zien. Er vormt zich een structuur met knooppunten, zenuwknopen, gangliën, van waaruit een specifiek orgaan of deel van het lichaam kan worden bestuurd. Een bekend voorbeeld is het touwladdervormige zenuwstelsel van de regenworm. Als de regenworm wordt doorgesneden, kunnen het voorste en achterste deel nog een korte tijd functioneren, doordat de functionaliteit van het zenuwstelsel nog betrekkelijk verspreid is over het lichaam. Dit contact met de omgeving is te vergelijken met het tweede viertal sectoren, de wezenssectoren 5 tot en met 8.

3. Bij geleedpotigen is er voor het eerst sprake van centrale coördinatie, en spreken we van een derde fase, met echte hersenen. De hersenen zijn in feite een sterk ontwikkelde zenuwknop. Bij zoogdieren zien we uiteindelijk dat het zenuwstelsel steeds meer is gecentraliseerd, en de hersenen en het ruggenmerg een steeds belangrijker rol zijn gaan spelen. Dit contact met de omgeving is te vergelijken met het derde viertal sectoren, de werkelijkheidssectoren 9 tot en met 12. Deze drie organisatievormen hebben elkaar in de loop der tijd dus niet geheel verdrongen, maar bestaan nog alle drie in de mens naast elkaar.

1. De totstandkoming van een respons in reactie op een stimulus noemen we een **reflexboog**. In zijn meest eenvoudige vorm bestaat de reflexboog uit twee zenuwcellen: een sensorische cel die verbonden is met een receptor (invoerapparaat), en een motorische cel die verbonden is met een effector (uitvoerapparaat). Zo eenvoudig zijn reflexbogen bij de mens niet, maar er zijn bij de mens wel reflexen die werken zonder tussenkomst van de hersenen, ruggenmerg of zenuwknopen. Dit stelsel hoort bij het bewustzijn van de sectoren 1-4.

fig. 2: de reflexboog volgens Descartes

2. Dan zijn er ingewikkelder reflexen waarbij bijvoorbeeld het ruggenmerg wel een rol speelt, maar die toch geheel autonoom werken, bijvoorbeeld ten dienste van inwendige organen. De regeling van bijvoorbeeld de ademhaling, hartslag, maagsapsecretie, de beweging van de darmen werkt via deze reflexen. In de mens noemen we het systeem van zenuwen en knooppunten het **autonome zenuwstelsel**. Met name het **sympathische** gedeelte daarvan heeft een nauwe samenhang met de klieren met interne secretie. Voorzover deze reflexen dus een respons geven op een aangeboden stimulus horen ze tot het studieterrain van de psychologie, en valt de bijbehorende respons onder het begrip gedrag. Dit stelsel hoort bij het bewustzijn van de sectoren 5-8.

3. Verder is er het **centrale zenuwstelsel**, met als meest kenmerkende onderdeel de hersenen. Vaak worden de woorden actie en cognitie gebruikt om de uitgaande en inkomende zijde van de reflexboog aan te duiden. Teruggaande naar de definitie van het begrip persoonlijkheid uit het voorgaande artikel blijkt, dat we deze nog wat kunnen aanscherpen. Persoonlijkheid is dan zoiets als “de regelmatigheden in de verschillen tussen mensen onderling, in het op niet-autonome reflexen gebaseerde gedrag, in hun onderlinge samenhang”. Daarbij gaat het er dus niet zozeer om dat de cognitie bewust of de actie intentioneel zou zijn. In het model van es en ich, zijn het dus de determinanten van het gedrag die geen autonome reflexen zijn, waarvan we kunnen zeggen dat ze de krachten van het ich belichamen. Wat precies autonoom is en wat niet, is uiteraard in een praktijksituatie niet altijd zo makkelijk vast te stellen. Het centraal zenuwstelsel hoort bij het bewustzijn van de sectoren 9-12.

Het sympathisch zenuwstelsel

De voorstelling van de reflexboog zonder enige vertakking is uiteraard niet in overeenstemming met de werkelijkheid. Het genoemde touwsladdersysteem uit het worm-stadium - in de mens het sympathisch zenuwstelsel - heeft bijvoorbeeld vele verbindingen met het centrale zenuwstelsel. In het sympathisch zenuwstelsel bevinden zich enkele grote zenuwknooppunten die elk verband hebben met een klier, die stoffen produceert, hormonen, die via de bloedbaan in het lichaam hun werking hebben. We zouden ons kunnen voorstellen dat deze zenuwknoopen in een vroeg stadium van de evolutie een coördinerende functie hebben gehad. Nu hebben ze nog steeds een belangrijke regulerende functie. Tussen deze knooppunten zijn weer onderling verbindingen, en ook de stoffen die worden afgescheiden door de klieren beïnvloeden weer de

productie van stoffen in de andere klieren, en samen met het centrale zenuwstelsel vormen deze bouwstenen een zeer complex regelsysteem voor vele functies in het lichaam. In vele oude tradities, zoals die van de yogaleer, bestaan geschriften over deze zenuwknoopen, en dan met name over de chakra's, de bloemvormige centra die door helderzienden kunnen worden waargenomen in de buurt van de zenuwknoopen.^{5, 6}

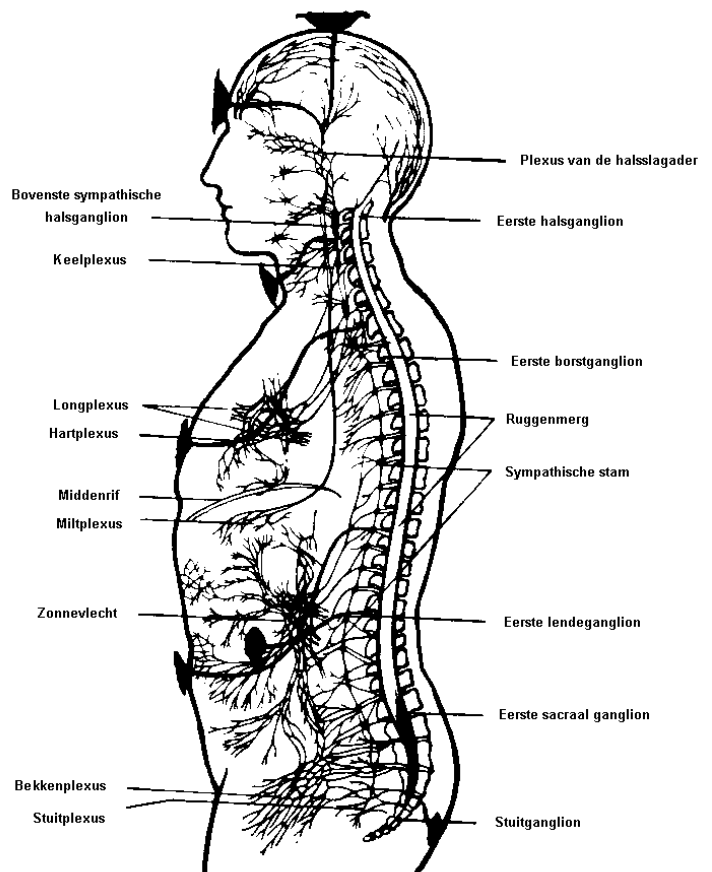

fig. 3: de chakra's in het etherisch lichaam volgens de waarneming van C.W. Leadbeater⁵

Op pagina 50 vindt u een overzicht van de chakra's met de bijbehorende zenuwknooppunten en de daarmee verbonden klieren. Dit verband tussen de planeetkrachten en chakra's volgens de WvA-astrologie werd gevonden door Th.J.J. Ram. Voor de volledigheid zij vermeld dat we in astrologische werken soms andere indelingen kunnen tegenkomen.

We hebben gezien dat in de “black box” het zenuwstelsel zit, met zijn receptors, effectors en zenuwuitlopers. Door de zenuwen lopen impulsen in het sympathisch zenuwstelsel die via de endocriene klieren hormonen in de bloedbaan brengen, die samen met andere stoffen een complex systeem vormen.

	Chakra met traditionele benaming	Zenuwknopunt	Endocriene klier
ॐ	Kruinchakra <i>sahasrāra</i>	epiphysis cerebri	Pijnappelklier (epifyse)
ॐ	Voorhoofschakra <i>ājñā</i>	medulla oblongata	Slijmklier (hypofyse)
♀	Keelchakra <i>vishuddhi</i>	plexus cervicus	Schildklier
☽	Hartchakra <i>anāhata</i>	plexus cardiacus	Thymus
♁	Navelchakra <i>manipūra</i>	plexus epigastricus (solaris)	Bijnieren/Alvleesklier/Milt
♃	Heiligbeenchakra <i>svādhīsthāna</i>	plexus hypogastricus superior	Geslachtsklieren
♄	Stuitchakra <i>mūlādhāra</i>	plexus pelvinus (sacrale)	-

De (zeven) chakra's uit de yogatraditie vervullen hierin volgens de esoterische filosofie een rol van brug tussen het "psychische" en het lichamelijke. De chakra's zijn dan de doorgeefkanalen van informatie voor de verschillende "beginselen". Nu in de loop van de 20e eeuw gebleken is hoe belangrijk de rol van de endocriene klieren is, ook voor onze psychische conditie, kunnen we ons misschien ook enigszins voorstellen dat deze in vroeger tijden werden gezien als transformatiepunten voor onze psychische toestand. Hierop berusten vaak modellen van de menselijke psyche in de esoterische filosofie. Hoe in detail het gehele hormoonsysteem onze psychische conditie weerspiegelt is door de wetenschap nog niet volledig ontrafeld, en uiteraard is ook het bestaan van "onstoffelijke" chakra's niet - of niet voldoende - wetenschappelijk aangetoond.

Het centrale zenuwstelsel

In de afgelopen decennia is er een sterke groeispurt gaande op het gebied van het hersenonderzoek. Enerzijds worden door nieuwe scantechnieken de functiegebieden in de hersenen steeds verder gedetermineerd, en onderzoek op het gebied van de biochemie brengt de chemische processen die in de hersenen plaatsvinden steeds verder in kaart. Anderzijds wordt de DNA-structuur van de mens in snel tempo in kaart gebracht. Deze disciplines leveren een overmaat aan materiaal dat vervolgens weer door psychologen kan worden gebruikt als basis voor onderzoek bijvoorbeeld met behulp van vragenlijsten, en door medici als basis voor het ontwikkelen van nieuwe geneesmiddelen. Zo zien we dat deze vakgebieden op dit punt hoe langer hoe meer in elkaar grijpen.

Cloninger's persoonlijkheidstheorie

Het werk van de Amerikaanse psychiater C. Robert Cloninger staat als het ware op de kopgolf van deze ontwikkeling. In 1987 publiceerde hij een artikel waarin hij op grond van genetisch onderzoek een persoonlijkheidsmodel voorstelde, dat uit drie onafhankelijke dimensies bestaat, te weten: novelty seeking (prikkelzoekend), harm avoidance (leedvermijdend) en reward dependence (sociaal gericht).⁷ Deze drie dimensies corresponderen in negatieve zin met het niveau van drie verschillende neurotransmitters in de hersenen, respectievelijk van dopamine, van serotonine en van norepinefrine (noradrenaline). Dat wil zeggen, hoe minder dopamine in de hersenen, hoe meer prikkelzoekendheid en mutatis mutandis.

Het model geldt niet alleen voor de gezonde mens, maar het uit het evenwicht zijn van deze drie verschillende neurotransmitters geeft ook overeenkomstige ziektebeelden te zien, en onbalans treedt ook op als symptoom van allerlei psychische aandoeningen.⁸ Elk van de neurotransmitters heeft meerdere functies in de hersenen, en heeft een eigen reeks receptoren die elk een specifieke functie van die neurotransmitter implementeren. Elk van deze receptoren is met een stel genen verbonden, die bij een DNA-onderzoek dus iets kunnen vertellen over iemands positionering in het persoonlijkheidsmodel en zijn aanleg voor de corresponderende aandoeningen. De persoonlijkheid zoals die wordt beschreven met dit model, is dus geheel erfelijk bepaald, en blijft gedurende het gehele leven betrekkelijk constant. Het gebruik van bepaalde medicijnen of drugs of traumatische gebeurtenissen in

het leven brengen bijvoorbeeld verandering in de basisverhoudingen van de drie neurotransmitters. Cloninger heeft ook een psychologische vragenlijst ontwikkeld die de persoonlijkheidseigenschappen volgens dit model in kaart brengt, de Tridimensional Personality Questionnaire (TPQ). In 1993 heeft Cloninger overigens zijn biopsychologische persoonlijkheidsmodel uitgebreid tot zeven dimensies.^{9, 10}

Het TPQ-model kent dus drie hoofdtypen. Het **leedvermijdende type**, het HA- of **H-type**, heeft te maken met het remmingssysteem in de hersenen. (behavioural inhibition) Dit type heeft bijvoorbeeld als belangrijkste reactie op moeilijkheden, dat hij ze op een passieve manier uit de weg gaat. Hij krimpt ineen, houdt zich in, is geremd, en heeft aanleg voor angststoornissen en depressiviteit. Hij is sterk gevoelig voor frustratie en straf. Astrologisch kunnen we hier Saturnus in herkennen.

Het **sociaal gerichte type**, het RD- of **R-type**, heeft te maken met het continueringsysteem in de hersenen. (behavioural maintenance) Dit type heeft als belangrijkste reactie op moeilijkheden, dat hij probeert het gunstige in stand te houden of te bevorderen, door bijvoorbeeld hulp van anderen in te roepen, of onder de moeilijkheden uit te komen. Hij is gesteld op luxe, en is gevoelig voor beloning of voor het ophouden van straf. Astrologisch herkennen we hier Jupiter.

fig. 4: C. Robert Cloninger

Het **prikkelzoekende type**, het NS- of **N-type**, heeft te maken met het activeringssysteem in de hersenen. (behavioural activation) Dit type heeft als belangrijkste reactie op moeilijkheden, dat hij in de aanval gaat, of op een actieve manier op de vlucht gaat. Hij reageert sterk op prikkels zoals beloning, uitdaging of het doorbreken van eentonigheid. Hij is nieuwsgierig en onderzoekend ingesteld. Astrologisch herkennen we hier Mars.

TPQ dimensie	Neurotransmitter	
Prikkelzoekend/Novelty seeking	Dopamine	Mars
Sociaalgericht/Reward dependence	Norepinefrine	Jupiter
Leedvermijdend/Harm avoidance	Serotonine	Saturnus

Deze drie hoofdtypen worden verder combineerd tot acht subtypen, die aangegeven worden met combinaties van H/h, R/r en N/n, zoals te zien is in het volgende overzicht.

Subtype	Biologische functie	
nhr	Schizoïde	Autonomie
Nhr	Antisociaal	Roofdiergedrag
nhR	Cyclothym	?
NhR	Histrionisch	Exhibitionisme
nHr	Obsessief	Ritualisme
NHr	Explosief	?
nHR	Passief afhankelijk	Hulp zoeken
NHR	Passief aggressief	Verdediging

Om een indruk te krijgen van de werkingssfeer van de drie betrokken neurotransmitters: enkele van de ziektebeelden die gepaard gaan met afwijkingen in de niveaus van deze stoffen in de hersenen zijn bijvoorbeeld de verschillende vormen van depressie, fibromyalgie, Golfoorlog-syndroom (GWS), MCS, PPS, ADD/ADHD, angstklachten, stress/burn-out/PTSS, OCD, tourettesyndroom, Bipolaire stoornis (MD), parkinson, restless legs syndroom (RLS), schizofrenie en chronische vermoeidheid (ME, CFS). Enkele medicijnen, voedingsmiddelen en drugs die invloed hebben op die niveaus: Tricyclische antidepressiva, Prozac (SSRI), Ritalin, amfetaminen, Reboxetine (NRI), cocaïne, cacao (chocola), cafeïne (koffie), thee, aspartaam, MDMA (XTC).

Sheldon's persoonlijkheidstheorie

Een andere persoonlijkheidstheorie is die van de Amerikaanse arts en psycholoog William H. Sheldon, die vanaf 1927 verschillende onderzoeken deed naar het verband tussen lichaamsbouw en temperament.¹¹ Deze typologie is een van de meest bekende typologieën, en is een aardig voorbeeld van een model dat overeen lijkt te komen met de drie instinctieve krachten uit de astrologie. Hoewel deze typologie in de loop der tijd veel kritiek heeft gekregen, zijn de resultaten van Sheldon's onderzoek

nooit geheel verklaard. Met het model van Cloninger met zijn genetische achtergrond lijken er nieuwe mogelijkheden te zijn om deze typologie vanuit de biopsychologie handen en voeten te geven.

Sheldon bouwde onder andere voort op het werk van de psychiater Ernst Kretschmer, die onder de patiënten van een psychiatrisch ziekenhuis constateerde dat opvallend veel mensen met bepaalde ziektebeelden, een bepaalde lichaamsbouw hadden. Hij vond dat 65% van de manisch depressieve patiënten kort en gedrongen was, 50% van de schizofrene patiënten dun en lang was, en 29% van de epileptische patiënten atletisch gebouwd was. Hij verbond later deze drie typen ook met persoonlijkheidseigenschappen. Sheldon ging uit van meer grootscheeps onderzoek. Hij verklaarde de drie lichaamstypen van Kretschmer vanuit de groei van het embryo, dat zich in drie lagen ontwikkelt, de drie zogenaamde kiembladen. Uit die drie lagen ontwikkelen zich drie soorten weefsel, namelijk 1. het spijsverteringsstelsel, 2. het beendergestel met bind- en spierweefsel en 3. het zenuwstelsel. Sheldon verbond deze weer met drie persoonlijkheidstypen, namelijk een ingewandstype, een lichaamstype en een hersentype, oftewel viscerotoon, somatotoon en cerebrotoon.

1. Het **viscerotone type** is gesteld op luxe en gezelligheid en heeft vaak een korte en gedrongen lichaamsbouw. Als astrologen zien we daar al snel de planeet Jupiter in. Dit zou overeen kunnen komen met Cloninger's reward dependence-type. 2. Het **somatotone type** is energiek, zelfverzekerd en houdt van risico's. Dit type heeft vaak een gespierde lichaamsbouw. Hierin kunnen we de planeet Mars herkennen. Dit zou overeen kunnen komen met Cloninger's novelty seeking-type. 3. Het **cerebrotone type** is geremd, eenzelvig en gesteld op zijn privacy, en is vaak dun en lang van lichaamsbouw. Hierin zien we dan de planeet Saturnus. Dit zou overeen kunnen komen met Cloninger's harm avoidance-type.

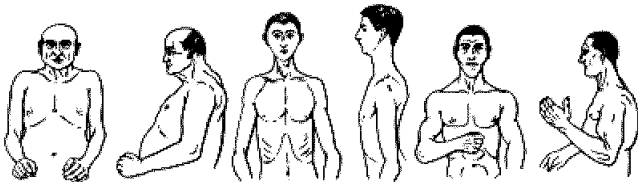

fig. 5: de drie lichaamstypen, vlnr. viscerotoon, cerebrotoon, somatotoon

We kunnen met behulp van het voorgaande gaan kijken of we in de esoterische filosofie een meer theoretische basis kunnen vinden voor de instinctkrachten.

II. Esoterisch

Drie fundamentele eigenschappen van materie

Wanneer we het ich vanuit de hoek van de esoterische filosofie benaderen, komen we tot drie aanzichten van het ich. We zouden kunnen zeggen: de materie waarop de krachten hun werking uitoefenen, moet de mogelijkheid tot het ondergaan van de invloed van deze krachten al in zich dragen. Zoveel basale krachten als er zijn, zoveel basale mogelijkheden tot bewegen moet de materie ook in zich dragen. Binnen de theosofische literatuur werden de drie aanzichten van het materiële door Bhagavan Das beschreven als drie soorten beweging: 1. lineair, 2. roterend en 3. spiraalvormig, of met andere woorden: 1. translatie, 2. rotatie en 3. vibratie.¹² Die verbond hij respectievelijk met drie basale filosofische termen: 1. zelf, 2. niet-zelf en 3. ontkenning. Thierens is het met deze interpretatie van Bhagavan Das niet eens. Hij past de verhouding van aanleg, wezen en werkelijkheid toe, en komt tot de drieslag 1. aswentelend, 2. rechtlignig en 3. trillend, aan de hand van een eigen beschouwing over de drie hoedanigheden van de materie uit het hindoeïsme, de drie guna's: 1. rust (*tamas*), 2. beweging (*rajas*) en 3. verandering (*sattva*).¹³ Hieruit komen de termen 1. roterend, 2. radiërend en 3. pulserend voort, de drie "bewegingsaarden" die we binnen de WvA nog steeds hanteren, en waarmee we de verschillende werking van 1. zijnsplaneten, 2. gevoelsplaneten en 3. denkplaneten beschrijven.

Zonder deze opvatting over de drie bewegingsaarden te weerspreken, kunnen we de wezenlijke eigenschappen van de materie ook nog anders beschouwen. Evolutie kan niet plaatsvinden als de materie niet 1. een zekere stabiliteit heeft. Anderzijds moet toch de mogelijkheid bestaan om 2. van vorm te veranderen. Zonder een of andere manier van 3. arbeid verrichten kan evenzo geen evolutie plaatsvinden. Er moeten zich organen kunnen vormen, dus gespecialiseerde onderdelen, voor respectievelijk invoer, transport en verwerking van stimuli naar binnen, en voor voorbereiding van de handeling, transport en de handeling zelf naar buiten. Zo zijn er in de hersenen van de mens dus sensorische en motorische centra, er zijn sensorische en motorische zenuwen en er zijn receptoren en effectoren, culminerend in onze waarnemingsorganen en handelingsorganen. Deze gespecialiseerde weefsels hebben kunnen ontstaan in de loop van de evolutie, doordat de stof waaruit ze zijn gevormd de drie bijzondere eigenschappen heeft, die daarvoor nodig zijn, namelijk 1. het vermogen onveranderlijk te blijven, 2. het vermogen van vorm te veranderen, en 3. het vermogen arbeid te verrichten.

Als we verder zoeken naar de oorsprong van deze drie fundamentele eigenschappen, dan blijken we die in zekere zin te kunnen vinden in de drie wetten van Newton. De eerste, de traagheidswet, die inertie beschrijft als eigenschap van materie (1, *tamas*), en de derde wet, die overdracht van impuls beschrijft als eigenschap van materie (2, *rajas*), en de tweede wet, die de mogelijkheid van bewegingsverandering onder invloed van een kracht beschrijft als eigenschap van materie (3, *sattva*).¹⁴

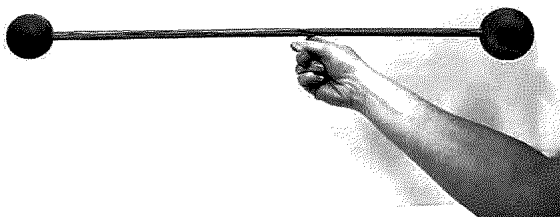

fig. 6: voorbeeld van inertie (stabiliteit)

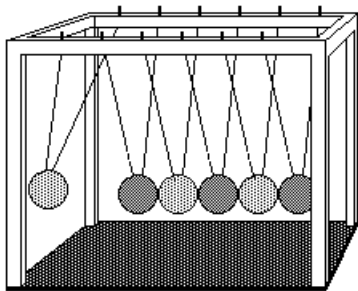

fig. 7: voorbeeld van overdracht van impuls

Evolutie

In deze drieslag van *tamas* :: *rajas* :: *sattva* kunnen we ook weer de verhouding herkennen van aanleg :: wezen :: werkelijkheid. In aanleg is de stem van het lichaam in de psyche de kracht tot onveranderlijk blijven van het lichaam, Saturnus. In wezen is het de kracht tot verandering van de vorm van het lichaam, Jupiter. In werkelijkheid is het de kracht tot het verrichten van arbeid door middel van het lichaam, om daarmee invloed uit te oefenen op de buitenwereld. Deze drie krachten zijn, zoals Th.J.J. Ram het formuleert, "inherent aan elken vorm".¹⁵ Ze hebben te maken met de evolutie van het lichaam zelf, dat wil zeggen, ze vormen het lichaam zodat het een geschikt voertuig wordt voor de openbaring en ervaring van het ik op het fysieke vlak, of in de vergelijkbare psychologische bewoordingen, actie en cognitie.¹⁶

In het menselijk lichaam kunnen we het resultaat van deze krachtswerking op verschillende manieren terugvinden, bijvoorbeeld in de opbouw ervan. Zo zijn er in grote lijnen drie soorten weefsel te onderscheiden, ten eerste steunweefsel zoals het beendergestel, ten tweede vetweefsel, zenuwweefsel en andere weefsels, en ten derde het spierweefsel. We moeten ons dan natuurlijk niet voorstellen dat er rechtstreeks fysieke krachten op het lichaam werken die het in model duwen, maar in de loop van de evolutie is zo iets in feite wel gebeurd. Als reactie op de zwaartekracht die op het lichaam werkt is er een geraamte gevormd dat het lichaam rechtop houdt. Daarin is dan ook die andere, ordenende kracht van het es voorondersteld - hier het woord kracht weer in de zin van de psychodynamica - die in staat is het lichaam te organiseren en in de loop van de evolutie het lichaam in zijn verticale stand heeft gebracht.

Mineralen, planten, dieren

De mens is in zijn functioneren voor een deel analoog aan een dier. Zo kunnen we het dier ook zien als voor een deel analoog aan een plant, en vervolgens de plant weer als voor een deel analoog aan een mineraal. Anders gezegd: de mens heeft in zekere zin het minerale, het plantaardige en het dierlijke in zich, naast uiteraard het specifiek menselijke gedeelte. Deze wezensdelen van de mens houden verband met de drie instinctieve planeten en de Maan.¹⁷

1. De organisatie die specifiek is voor het mineralenrijk is gebaseerd op intermoleculaire krachten. Door deze krachten ontstaan de verschillende verschijningsvormen van vaste stoffen in de natuur, zoals de verschillende kristalvormen, gesteenten, metalen, maar ook de vormen van plant, dier en mens, dus hout, blad, beenderen, spierweefsel, etc. We zouden dit kunnen noemen: organisatie op scheikundig niveau.

2. De organisatie die specifiek is voor het plantenrijk is gebaseerd op de cel en de dynamiek van de vloeistoffen in het lichaam van de plant. De plant wordt in zijn vorm gehouden 1. door de fysieke stevigte van zijn weefsels, zoals bijvoorbeeld het hout van een stam, en 2. door de celspanning. Er is in de plant wel communicatie tussen de verschillende onderdelen, bijvoorbeeld tussen wortels en blad, maar die communicatie verloopt door middel van het verplaatsen van vloeistof, en dat gaat uiteraard niet zo snel als bijvoorbeeld bij de hogere dieren, die een zenuwstelsel hebben. De werking van dit mechanisme is niet erg nauwkeurig, waardoor centrale aansturing bij planten niet goed mogelijk is. Dat heeft tot gevolg dat de plant geen unieke organen

heeft, maar dat bijvoorbeeld een nieuw blad aan een plant een nieuwe instantiatie is van hetzelfde bouwplan, terwijl bij hogere dieren elk onderdeel een specifieke functie heeft in het geheel. We zouden dit noemen: organisatie op biologisch niveau.

3. Het dier verkrijgt zijn energie door het verteren van plantaardig en dierlijk weefsel. De plant leeft van de energie die rechtstreeks komt van de zon, en heeft niet zoals het dier een eigen energiefabriekje bij zich. Daardoor heeft de plant niet voldoende energie ter beschikking voor een eigen voortbeweging. Het dier wordt in zijn vorm gehouden 1. door de stevigte van zijn weefsels, denk bijvoorbeeld aan een geraamte, 2. door de druk van vloeistoffen in het lichaam, en 3. door het evenwichtssysteem, dat werkt door middel van (centraal gecoördineerde) spiersamentrekkingen. Dit zouden we kunnen noemen: organisatie op mechanisch niveau.

Samenvattend: het mineralenrijk heeft als grondtoon inertie, het plantenrijk het overdragen van impuls, en het dierenrijk het verrichten van arbeid. Deze drie kunnen weer zetten naast de drie hoedanigheden van stof: *tamas*, *rajas*, *sattva*, of in onze eigen termen *aanleg*, *wezen*, *werkelijkheid*.

1. Mineralen	Tamas
2. Planten	Rajas
3. Dieren	Sattva

De natuurrijken

Als we nu opnieuw kijken naar de beschrijving die Ram geeft, dan zien we dat hij de “opbouw van het ik” in verband brengt met deze drie natuurrijken.¹⁷ Dit is opnieuw een idee dat Ram ontleent aan de theosofie. De drievoudige indeling in mineraal, plant en dier vinden we terug in verschillende westerse esoterische denkrichtingen zoals theosofie en antroposofie, maar bijvoorbeeld ook in de rozenkruiserij, in het hedendaagse soefisme, in het denken van Arthur Young en in het New Age-denken in het algemeen. Ook in de wetenschap is deze indeling van de natuurrijken echter wijdverbreid, door de invloed van Carolus Linneaus (1707-1778), die in deel I van zijn *Systema Naturae* (1735) de driedeling in een *regnum lapideum*, een *regnum vegetabile* en een *regnum animale* als basis neemt voor zijn indelingssysteem van de natuur, dat nog steeds in gebruik is. De mineralen waren volgens Linneaus het verst verwijderd van God en de dieren stonden het dichtst bij God. Voor de mens had hij geen aparte categorie. In de Middeleeuwen en de Renaissance kwam deze driedeling ook al voor in de alchemistische werken die verschijnen in Europa en de Arabische wereld. De driedeling zou voor het eerst

naar voren zijn gebracht door Abu Bakr Muhammad ibn Zakariyya Ar-Razi (865-925), kortweg Rhazes, die in zijn *Kitab al-Mansuri* (903), de alchemische grondstoffen indeelde naar hun oorsprong in mineraal, plantaardig, of dierlijk.

Ram verwijst zelf in zijn tekst naar de Griekse wijsgeer Aristoteles. In zijn *Over de ziel* (*Peri psychès*, 350 v. Chr.), kende hij de mens drie zielen toe, een vegetatieve, een animale en een rationele ziel.¹⁸ Over mineralen zegt hij dat deze niet aanwezig kunnen zijn in de ziel. Hij verwijst in dit verband ook naar Plato's *Timaeus*, waar de ziel door de schepper, de demiurg, uit de elementen wordt geschapen: “Nadat de zielesubstantie is samengesteld uit de elementen en is verdeeld in overeenstemming met de harmonische getallen, zodat deze een ingeboren gevoeligheid voor ‘harmonie’ kan hebben en het geheel kan bewegen in goed op elkaar afgestemde bewegingen, boog de schepper de rechte lijn tot een cirkel. Deze ene cirkel verdeelde hij in twee cirkels met twee onderlinge snijpunten. Een van deze twee verdeelde hij weer verder in zeven cirkels. Dit alles impliceert dat de bewegingen van de ziel in verband worden gebracht met de bewegingen van de hemel.” Aristoteles heeft hierop dan vervolgens kritiek, zonder echter de strekking volledig te overzien. Als we nu *Timaeus* erbij pakken blijkt dat daarin de theorie van de drie zielen al uitgebreid wordt besproken.¹⁹ Hier een overzicht in de volgende tabel, aangevuld met de kennis bij Aristoteles opgedaan en de overeenkomstige antieke planeten.

Ziel	Faculteiten	Correlatie
1 ^e soort	menselijke ziel het rationele, b.v. beraadslaging	Maan
2 ^e soort	dierlijke ziel hogere emoties, b.v. dapperheid	Mars
3 ^e soort	plantaardige ziel lagere emoties, b.v. begeerten	Jupiter
Fysiek lichaam		Saturnus

De hogere emoties worden volgens Plato beïnvloed door de ratio, die zetelt in het hoofd, terwijl de lagere emoties vrij van de invloed van de ratio zijn. Zijn redenering is dan, dat planten geen hogere emoties hebben en geen beslissingen kunnen nemen, dieren wel hogere emoties hebben maar geen beslissingen kunnen nemen, en de mens alle drie die faculteiten bezit.

Als we nog een stap verder gaan, en ons realiseren dat in een esoterische visie op de mens achter elke natuurlijke geleding een apart beginsel schuilgaat, dat tot tot openbaring komt via die geleding, dan kunnen we ons voorstellen dat in het mineralenrijk, het

dierenrijk en het plantenrijk drie verschillende beginselen zich uitdrukken, en dat daarbij ook drie verschillende ervaringsgebieden horen, of bewustzijnstoestanden. De mens kent ook deze ervaringsgebieden, en bijbehorende bewustzijns-toestanden, waarvoor in drie voormenselijke ontwikkelingsstadia organen zijn ontwikkeld. In die zin heeft de mens dus een mineraal bewustzijn, plantaardig bewustzijn en een dierlijk bewustzijn. Deze drie vormen van bewustzijn, met de bijbehorende psychische en fysieke apparatuur, worden geregeerd door de drie beginselen van Saturnus, Jupiter en Mars.

Planeten	Ervaringsgebieden	Psychologische functies bijv.
♃ Maan	Concreet mentaal gebied	Planmatig denken, geheugen, fantasie
♂ Mars	Astraalgebied	Voelen, aantrekking, voortplanting
♃ Jupiter	Etherisch gebied	Vitaliteit, adaptatie, sociaal gedrag
♄ Saturnus	Grofstoffelijk gebied	Handeling

Het zevenvoud

De symbolen van de planeten kunnen we ook weer drie aanzichten herkennen. Deze worden bij de WvA opgebouwd uit cirkel, maan en kruis. Dit drietal is uiteraard weer analoog aan Zon, Maan, Ascendant, dat ten grondslag ligt aan de gehele manifestatie, als ik, psyche en lichaam. De cirkel staat voor het middelpuntige, roterende aanzicht, de maan voor het verbindende, pulserende aanzicht, en het kruis voor het straalsgewijze, radiërende aanzicht. De zeven subjectieve krachten zijn dus herschikkingen of verbijzonderingen van deze grotere drie.

In esoterische geschriften vinden we deze herschikkingen terug, en wel bijzonder mooi in *Sefer Yetzirah*, het *Boek der schepping*, een van de belangrijkste werken uit de kabbalistische traditie, vermoedelijk geschreven in de eerste of tweede eeuw door Rabbi Akiba Ben Joseph.²⁰ Hierin wordt aan de hand van de letters van het Hebreeuwse alfabet het verloop van de schepping van de kosmos uiteengezet. Er wordt gesproken van de drie “moeders”, waaruit zeven “dubbele” voortkomen, waaruit vervolgens weer twaalf “enkele” voortkomen, bij elkaar vormend het gehele alfabet van tweeëntwintig letters. De zeven dubbele letters worden verbonden met de zeven antieke planeten en de twaalf enkele met de twaalf tekens van de dierenriem. Als we nu kijken hoe de zeven dubbele voortkomen uit de drie moeders, dan

zien we dat Akiba de drie moeders laat overgaan in de zeven dubbele door permutaties te maken van drie letters die een zekere relatie hebben met de drie moeders, namelijk de I, de H en de V. Hij krijgt zo IHV, IVH, HIV, HVI, VIH, en VHI, en verbindt deze met de elohim, de basiskrachten in het universum. Deze lettercombinaties werden later tot zegels of mantra’s die konden worden gebruikt om deze krachten op te roepen. Ook in het hindoeïsme en esoterisch boeddhisme komen permutaties voor van de letters van het woord AUM die de zes shakti’s, zes basiskrachten vertegenwoordigen.²¹ Maar wat betekenen nu precies deze permutaties?

De planeetsymbolen

Als we proberen de WvA-symbolen van de antieke planeten enigszins in woorden te vatten, in het licht van onze eerdere beschouwing, dan zouden we voor Apollo, cirkel en maan, kunnen zeggen dat dit het ik is, in zijn vermogen tot verbinding leggen, of zoals wel eens wordt gezegd, het vermogen tot alzijdige verbinding. Bij Vulcanus, maan en cirkel, ligt het accent op de verbinding zelf, maar deze gaat nog steeds uit van het middelpunt, het ik. Het denken dat uitgaat van het ik is de zuivere rede, die geen rekening houdt met de buitenwereld, maar alleen met wat principieel juist of onjuist is. Hieronder valt dus bij uitstek de logica en het objectiverende denken dat zoekt naar algemeen geldige, universele principes. Bij Venus, cirkel en kruis, gaat het om het ik in direct verband met het lichaam of de buitenwereld, wat geeft schoonheid, kunst, helpen en harmonie brengen.

Bij Mars, kruis en cirkel, is het lichaam of het object primair. De buitenwereld raakt hier aan het ik, zoals bij begeerte of passie. Bij Jupiter, maan en kruis, is weer de verbinding primair, maar dan met betrekking tot de buitenwereld, en hier vinden we dus het empirische denken, de experimentele wetenschap. Bij Saturnus, kruis en maan, is dan weer het lichaam, het object primair. De stof in zijn aspect van verbinding, een symbool van identificatie met het lichaam, gehechtheid aan de stof, materialisme.

Deze zes krachten zijn dus verschillende verschijningsvormen van één kracht die in zichzelf drievoudig is. Zo komen dus de zeven (zes) voort uit de drie, en de drie uit de één. In theosofische werken worden deze zeven basiskrachten genoemd de zeven logoi, de zeven stralen, en in de Bijbel de zeven geesten voor gods troon, in de hermetische literatuur de zeven rectores mundi, de zeven architect-bouwers etc.²² Ze zijn in wezen identiek met de zeven “beginselen”, de principes waarop, onder meer volgens de theosofische traditie, elke vorm van

evolutie is gebaseerd.²³ Voor verdere studie geef ik hier een overzichtje van de gebruikelijke theosofische termen voor de zeven beginselen, gekoppeld aan de zeven planeetkrachten.

Planeten	Beginselen	
♃ Apollo	Atmisch	Hogere wil
♂ Vulcanus	Buddhisch	Intuïtie
♀ Venus	Hoger Mentaal	Abstract denken
♁ Maan	Lager Mentaal	Concreet denken
♂ Mars	Astraal	Gevoelsleven
♃ Jupiter	Etherisch	Gezondheidsaura
♄ Saturnus	Grofstoffelijk	Fysiek lichaam

Ter overdenking

Niet elke persoonlijkheidstheorie past op de eigen structuur van de astrologie. In de astrologische wereld worden vaak te pas en te onpas begrippen uit de psychologie gebruikt in de astrologische duiding. De astrologische begrippen zijn vaak niet expliciet gedefinieerd, en meestal is er geen duidelijk samenhangend model dat daarachter ligt, zodat de relatie tussen astrologische methode en psychologisch model een puur associatieve is.

In de WvA-astrologie hebben Ram en anderen geprobeerd een meer organische samenhang te vinden. De psychologie was echter in de tijd van Ram (en is overigens ook in onze tijd) nog zeer sterk in ontwikkeling, zodat die samenhang vaak in termen van esoterische filosofie werd geformuleerd. Een poging kunnen we zien in de *Psycho-astrologische encyclopedie*.²⁴ Het is echter geenszins uitgesloten dat er een psychologisch model gevonden wordt, dat beter past op de astrologie, ook al zal dat misschien nog wel even op zich laten wachten. Het model van Cloninger geeft misschien een voorproefje van een dergelijke persoonlijkheidstheorie. ■

Noten

Nr., Auteur, Initialen, Titel, Jaar, Uitgever, Plaats, Pagina's, Commentaar

1. Boer, I. de, *De Wet van zeven: haar basis voor duiding in het WvA-systeem*, in URANIA jg. 98 nr. 2, p. 22-27, 2004, WvA, Utrecht
2. Maslow, A.H., *A Theory of Human Motivation*, in Psychological Review, Vol. 50, pp. 370-396, 1943
3. Freud, Sigmund, *Das Ich und das Es*, in *Das Ich und das Es*, Fisher Taschenbuch Verlag, 1992, p.84-85 (oorspr. ed. 1923)
4. Ram, Th.J.J., *Psychologische astrologie*, 1949, Becht, Amsterdam, 2e dr., p. 48-53
5. Leadbeater, C.W., *De chakra's*, 1985, Theosofische Vereniging, Amsterdam (oorspr. ed. Adyar 1927)
6. Motoyama, H., *Theories of the Chakra's: Bridge to Higher Consciousness*, 1981, Quest, Wheaton Ill.
7. Cloninger, *A systematic method for clinical description and classification of personality variants - a proposal*, in Archives of General Psychiatry Vol. 44 pp. 573-88, 1987
8. Cloninger, C. Robert (ed.), *Personality and psychopathology*, 1999, American Psychiatric Press, Washington D.C.
9. Cloninger, C.R., Svrakic D.M., Przybeck T.R., *A Psychobiological Model of Temperament and Character*, in Archives of General Psychiatry Vol. 50, pp. 975-990, 1993
10. Duijsens, I.J., Goekoop, J.G., Spinhoven, Ph. & Eurelings-Bontekoe, E.H.M., *De Temperament en Karakter vragenlijst (TCI)*, in Nederlands Tijdschrift voor de Psychologie nr. 52, p. 199-202, 1997
11. Sheldon, W.H., *The Varieties of Human Physique*, 1940, Harper & Bros., New York/London
12. Das, Bhagavan, *The Science of Peace*, 1921, TPH, Adyar, 2nd ed., p. 246-247
13. Thierens, A.E., *Cosmologie: wetenschappelijke opstellen (natuurfilosofie)*, 1913, Luctor et Emergo, Den Haag, p. 104-109
14. Newton, I., *Philosophiae Naturalis Principia Mathematica*, 1726, Guil. & Joh. Innys, London, 3rd ed., p. 13, <http://www.thelatinlibrary.com/newton.html>
15. Ram, Th.J.J., *Aanvulling van de Wet van zeven (cursus 1936-1937 Amsterdam)*, 1937, [onuitgegeven], p. 3
16. Thierens, op.cit., p. 46
17. Ram, *Psychologische Astrologie*, p. 76-78
18. Aristotle (Aristoteles), *On the Soul* (tr. J.A. Smith), <http://classics.mit.edu/Aristotle/soul.html>
19. Plato, *Verzameld werk*, deel 5, vert. X. de Win (het gedeelte "Timaeus of de natuur"), 1978, De Nederlandsche Boekhandel, Antwerpen, p. 264-280
20. Ben Joseph, Rabbi A., *Het boek der schepping (Sepher Yetsirah)*, 1979, Schors, Amsterdam
21. Blavatsky, H.P., *The Secret Doctrine: the Synthesis of Science, Religion, and Philosophy*, 1888, Theosophical Publishing Company, London, Vol. I, pp. 289-293
22. Ibid. Vol. I, pp. 213-216
23. Blavatsky, H.P., *De sleutel tot de theosofie*, 1921, NV Theosofische Uitgeversmaatschappij, Amsterdam, 2e dr., p. 64
24. Ram, Th.J.J. Ram, Beer, I. de en Cosman, H., *Psycho-astrologische encyclopedie*, WvA, Utrecht (zie in verband met dit artikel bijvoorbeeld het lemma "instinct")

DE MAAN IN DE ASTROLOGIE

E.I.K. Esser

Over dit onderwerp is intussen het nodige al geschreven, en wat, kunnen we ons afvragen, kan hier nog aan helderheid en begrip toegevoegd worden? Er is echter een wezenlijke reden om dit zwaarbeladen thema nog eens onder de aandacht van de lezers van URANIA te brengen.

Enige tijd geleden kwam ik in aanraking met een paar videobanden die opnames bevatten van een workshop welke gegeven was door Eckhart Tolle, twee jaar geleden in California. Allereerst: wie is Eckhart Tolle? Een Duitse emigrant, late veertiger, die in de Verenigde Staten van Amerika studeerde. Op het moment wordt hij door velen beschouwd als één van de belangrijkste in leven zijnde spirituele leraren. Hij pretendeert geen goeroe te zijn, heeft geen school of methodiek, hij onderricht uit pure ervaring en dat is van ongekende kwaliteit. Zijn levensloop die aanvankelijk leek vast te lopen in ellende, verlatenheid en wanhoop, nam een jaar of tien geleden een dramatische wending. Midden in een soort agonie zei hij eens tot zichzelf: "Op deze manier kan ik niet meer met mijzelf leven." Hij schrok van die zin, omdat hij ineens bedacht dat er dan nog iemand moest zijn dan hijzelf alleen. Hij vroeg zich meteen af wat dat dan wel was, en meteen hoorde hij een indringende stem die zei: "Laat het maar helemaal los." Van hieruit begon er een proces van herstel hetwelk eindigde in wat we met enige schroom zouden mogen noemen "verlichting". Laten we voorzichtig zijn met dit woord dat maar al te vaak te pas en te onpas gebruikt wordt. Eckhart werd ongewild een steun voor velen, en een eminent leraar, wat hij nog steeds is.

We kunnen op zijn minst aannemen dat zijn visie universele waarde heeft, want we zullen zien hoe die het ons bekende beeld van de Maan als onze psyche volkomen dekt. In plaats van Maan gebruikt Eckhart voortdurend het woord **ego**. Het is iets dat we in wezen niet zijn, maar is als verlengstuk van ons bestaan iets dat we hebben. Dat ego heeft echter een zodanige sterke invloed op ons dat het min of meer synoniem staat voor "lijden". Dat lijden doen we ons zelf aan omdat we van oudsher veronderstellen dat we dat ego in werkelijkheid zijn. In de loop van die twee films laat hij ons zien hoe we een en ander kunnen

leren relativeren door gewoon in het hier en nu te leven, dat wil zeggen niet vast te houden aan verworvenheden of trauma's uit het verleden of te vluchten naar de toekomst waar we verbetering van onze toestand hopen te vinden. Dat is eigenlijk zijn boodschap aan ons: dat we gebruik moeten leren maken van de kracht van het *nu*, zoals hij ook zijn eerste boek noemde: *The Power of Now*. Aanvaarding van het nu, ook al is dat vervuld van lijden, betekent losmaking en bevrijding. Maak je je er niet vrij van dan blijf je in het lijden rondrijven, weliswaar gebruikmakend van de vele trucs die zelfprojectie tot onze beschikking heeft waardoor het een schijn verlichting geeft, maar géén bevrijding.

Hij geeft een meesterlijk voorbeeld van een man die haast heeft in zakendoen en in een langdurige verkeersfile terecht komt. (Een en ander is overigens doorspekt met kostelijke humor.) Het eerste wat je doet in die file is je kwaad maken, waardoor je de dingen niet helder kan zien. De woede en frustratie slurpen veel energie op en je raakt gevangen in een beeld dat je jezelf vormt van de situatie, ook al is die wellicht hopeloos. De Maan in ons is immers de bron van onze emoties, verbeelding en tenslotte paniek. Geen *zijn* maar *schijn*! Aanvaardt de situatie eerst, dan komt er vanzelf ruimte voor rustig nadenken en eventueel maatregelen nemen, aldus Eckhart.

Er is echter nog een belangrijk element in Eckharts jargon over de ziel, en dat is wat hij noemt the **painbody**. Hij zegt dat we allemaal een soort opslagruimte in onze ziel hebben van onze pijnlijke ervaringen, van ondergaan leed, van tekortkomingen en verdriet, alsook van fysieke pijn. Deze painbody wordt door ons soms gekoesterd en bewust gevoed, omdat we ons zelf ermee trachten te identificeren. Als onze zielsinhoud niet toereikend genoeg aanvoelt om er een persoonlijkheid mee op te bouwen gaan we ons identificeren met dat opgeslagen verdriet, en dat gaat al gauw een eigen leven leiden. Die painbody kan zich ook gretig voeden met het medelijden van anderen. Eckhart gaat echter nog een stap verder en toont aan hoe deze painbody zelfs collectief werkt. De mensheid als geheel heeft dikwijls behoefte aan geweld, ellende en triestheid, getuige de behoefte aan films die rijkelijk hierin voorzien.

De mensen geven geld uit zegt hij om getuige te mogen zijn van afschrikwekkende gebeurtenissen, misdaad en oorlog. Er zijn hele industrieën op gebaseerd. In de loop van Eckharts voordracht wordt het glashelder hoezeer wij allen achter iets aanhollen wat we in werkelijkheid helemaal niet zijn, waardoor we ons zelf buitensluiten van innerlijke vrede en geluk.

Nu de astrologie. Het moet duidelijk zijn dat Eckhart voor ogen heeft om ons op de werkelijkheid van ons bestaan te drukken. We *zijn* het verdriet niet maar we *hebben* het. We zijn onze painbody niet maar we hebben het. Het is de grote verdienste geweest van de binnen de WvA ontwikkelde psychologische astrologie, dat ze onder meer wijst op de rol van de Maan. De Maan is niet een van die planeten die toevallig een Cancer-karakter heeft, maar heeft een geheel eigen functie in ons aardse bestaan.

Trachten we ons te realiseren wat de Maan astronomisch eigenlijk is: een satelliet van onze aarde. Ze wordt in haar baan vaak gezien als een beschermende schil rond onze aardesfeer welke echter tevens in staat is invloeden van de aarde naar het universum door te laten en omgekeerd van het universum naar de aarde. Vandaar dat wanneer we buitenaardse of bovenpersoonlijke kwaliteiten in de horoscoop willen benoemen, er altijd een Maanverband in het spel moet zijn. Bijvoorbeeld helderziendheid of helderwetendheid.

Maar deze satelliet is van onmiskenbaar belang in ons wezen. Als intermediair tussen geest en stof (zie Ingmar de Boer's artikel in het voorjaarsnummer¹) is die onmisbaar. Onze geest is niet in staat direct te communiceren met de stof, deze twee totaal verschillende energieën zijn niet op elkaar afgestemd. Er was een tussenvorm, een sluis nodig om elkaar te bereiken, en dat kregen we in de vorm van onze ziel of psyche. Het schijnt (wat mij onder meer bleek uit de praktijk van de vorige-levens-therapie) dat dit iets is wat typisch is voor ons aardse bestaan, vandaar dat we er ook zo mee worstelen. Er zetelt een ego in ons dat ons voortdurend voorhoudt dat we dat zijn wat onze ziel inhoudt aan lading, projectie en illusies. Eckhart vertelt dan ook dat de spreekbuis van dat ego onze **noisy mind** is. Ons rationeel verstand dat als een stoorzender ons permanent herinnert aan het feit dat we een verleden hebben met fouten, trauma's en ga zo maar door. Dat we zulk een opvoeding, opleiding, ouders en afkomst hebben, en allemaal maken we de fout dat we ons met dat ego of "kleine ikje" identificeren.

Dit alles betekent echter niet uitsluitend dat de Maan iets is wat ons alleen maar plaagt en waar we vanaf zouden moeten. Wat we aan het leren zijn is om de functie van onze zielenkrachten naar waarde te leren beoordelen, te integreren in ons leven en onder controle te krijgen. We zijn onze Maan niet maar we hebben hem als hulpmiddel tot groei nodig. De Maan is vormgevend in begrippen als conditionering, verstandelijke rede, herinnering, reactievermogen en emoties die van buitenaf onze ziel binnenkomen. Geen leven zonder "bezieling", dus we moeten de werking van de Maan niet zonder meer uitbannen.

Een goed voorbeeld van wat de Maan feitelijk in ons doet, is de volgende vergelijking met muziek: voordat de Maan er in dit verband psychisch aan te pas komt, is er eerst een fysische reeks van bepaalde geluidsfrequenties die via ons oor de hersenen bereiken en ervaren worden als klanken. Hier begint het aandeel van de Maan: doordat het herkend wordt als een zinvolle opeenvolging van klanken, bijvoorbeeld een melodie, of harmonieën, ontstaat er emotie (het mooi vinden of afwijzen). De drager van de ervaring (Maan) is tevens in staat om het ervaren via de hersenen om te zetten in een gedachte, ideaal of beeld. De Maan heeft immers een spiegelende werking. Tot hier gaat het aandeel van de Maan, en zouden we terecht kunnen spreken van een illusie, want fysisch is er niets anders gebeurd dan het verwekken van wat geordende klanken. Het beeld dat de Maan vormde kan op haar beurt weer naar hogere geestelijke gebieden reiken. Dit noemen we dan een schoonheidservaring of zelfs herkenning van het goddelijke.

De Maan is dus een onmisbare schakel, en is kosmisch gezien typisch menselijk. Het betreffende stuk muziek zal niet op iedere persoonlijkheid dezelfde uitwerking hebben, omdat de Maan immers de invloed van de diverse planeten in onze constitutie bundelt. Daarom kan de een in extase geraken bij bepaalde muziek, terwijl het de ander koud laat. Het is een puur subjectieve ervaring (Maan). Zoals we weten verbeeldt de Maan ook de vrouwelijke zijde in onze ziel, hetgeen in overeenstemming is met haar Cancer-karakter. Ze ontvangt en houdt de ervaring, de sensatie of de beeldvorming vast tot die door Saturnus concreet gemaakt wordt.

Maar... als we ons realiseren wat het Pars eigenlijk is, en zelfs hoe het berekend wordt, kunnen we de waarde van de Maan ook wat beter begrijpen. Het is immers de afstand van de Maan (schijn) tot de Zon (werkelijkheid) in de horoscoop geprojecteerd op een van de aardse vlakken van werkzaamheid (sectoren).

VERSLAG WvA-REGIODAG 8 MEI 2004

Oep Elbers

De Schaapskooi te Hilversum was welgevuld nadat, in sommige gevallen via meerdere rondjes om de kerk, de “WvA-schaapjes” van heinde en verre over de dam waren geloodst en een plaatsje hadden gevonden in het voor deze gelegenheid beschikbare parochiehuis met die naam. Hun aantal was bemoedigend, evenals het aantal verslagen, die over het algemeen weer een verrassende kwaliteit vertoonden.

De ochtend werd gevuld met de inhoudelijke bespreking van de regiohoroscoop onder leiding van Paula Schreurs en ondergetekende, waarbij vooral door Paula aan de ingeleverde verslagen werd gerefereerd.

Na de lunch verscheen de regiopersoon in levenden lijve, met als proeve van zijn werk een mooi beeld in steen (lichtblauwe kwartsiet) en roestvrij staal, waarmee meteen de vraag naar het beroep van de beeldend kunstenaar achter deze horoscoop - beeldhouwer Marco Goldenbeld - aanschouwelijk werd beantwoord.

Een pluim op de hoed van de regio Zeist is hier op zijn plaats, want deze regio was het die het beroep **beeldhouwer** expliciet als mogelijkheid aangaf. Ook andere regio's kwamen in de buurt met mogelijke beroepsrichtingen als: **leraar** en **creativiteit** (regio Friesland) - Marco geeft al sinds zijn vroege jeugd jaren les in beeldhouwen; **kunst, werkplaats/galerie** aan huis (regio 't Gooi) - hij werkt thuis in zijn werkplaats/atelier aan zijn beelden; **toneelspeler, cabaretier** (regio Brabant en 't Gooi) - ook in die beroepen zet je een 'beeld' neer; (naast het verzamelen van **kunst**), **het werken met contrasten en tegenstellingen, verenigd op een artistieke manier** (regio Nijmegen) - het is **de** manier waarop hij zijn beelden vorm geeft; **talent om kennis over te dragen en de wil om iets te creëren** (regio Amstelveen) - dit zijn toch ook, hoewel meer abstract en impliciet, verwijzingen naar **leraar** en **kunstenaar**.

Van echo naar ego

Ook de hint naar mijns inziens de rode draad in deze horoscoop vond ik in het verslag van de regio Zeist.

Met hun opmerkingen over echo en ego gaven zij het motto aan dat ik, naar aanleiding van de nadruk op 4 in deze radix, in combinatie met de Maan-dominantie (term is van Paula) en uiteindelijk met de plaats van het Pars in 5 (naast Apollo en hr. 1), aan deze geboortehoroscoop zou willen meegeven: *Van echo naar ego*.

Het verwijst hier naar de sterke wisselwerking tussen de sectoren en heren van 4 en 5 en geeft daardoor onvermoed nog een motto prijs, namelijk de door Paula die ochtend ingebrachte Cruyffiaanse uitspraak: *Je ziet het pas als je het doorhebt* (titel van een boek van Pieter Winsemius), als je de radix in de teruggang (geestelijke gang) zet en sector en heer 4, sector en heer 9 (inzicht) worden, en sector en heer 5, sector en heer 8 (doorzicht). Het was duidelijk dat laatstgenoemd motto zowel op de regiopersoon als op de deelnemers/duiders van toepassing was.

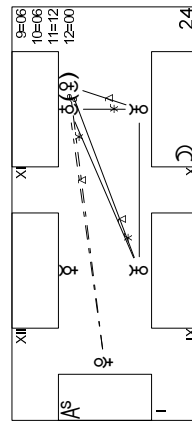
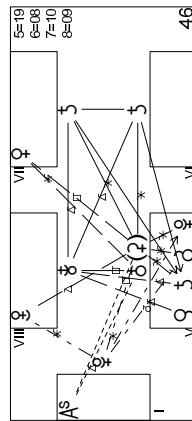
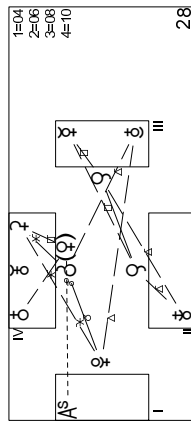
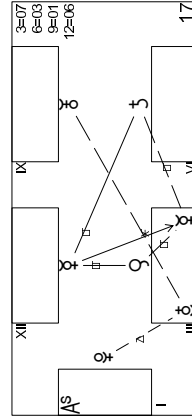
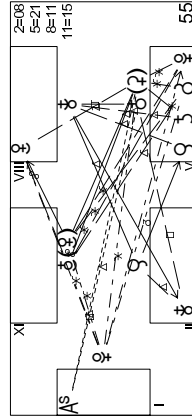
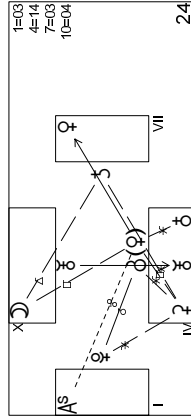
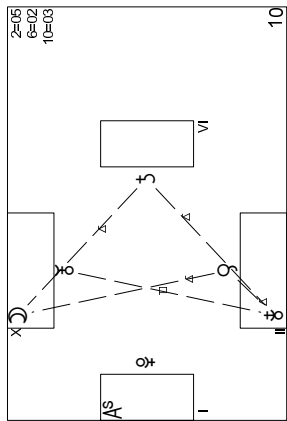
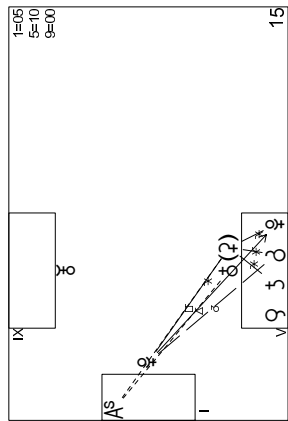
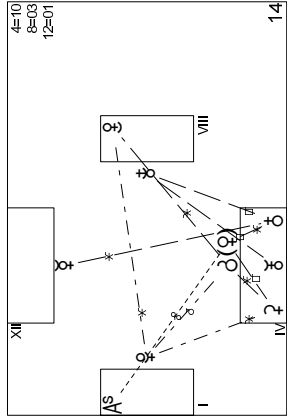
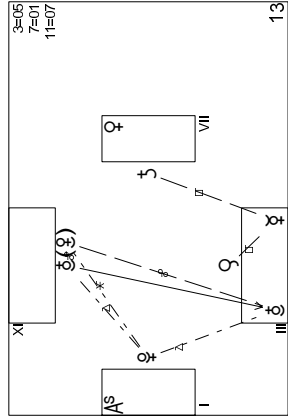
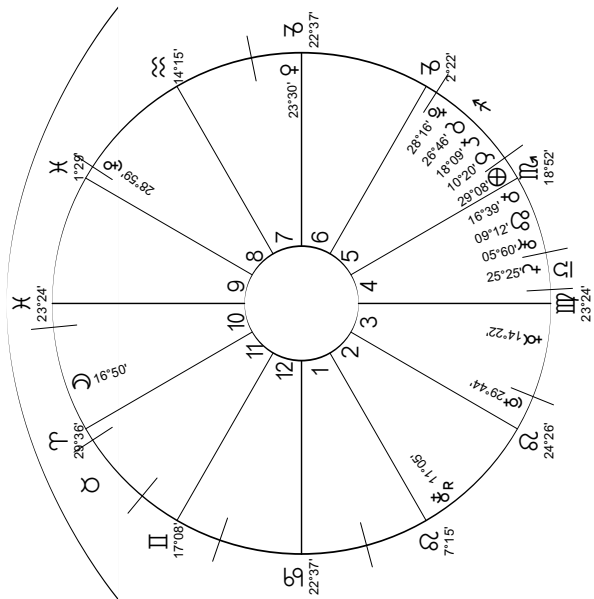
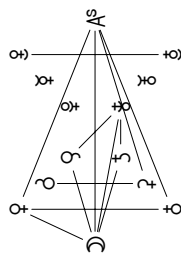
Ik weet dat het niet altijd kan en ook niet altijd toepasselijk is om het Pars als uitgangspunt van een duiding te nemen, hoe belangrijk we het Pars bij de WvA ook vinden en hoeveel inzicht het ook kan geven voor de spirituele levensloop van geborene. Als ik dat geestelijke punt echter in dit geval toch stilletjes via de aspecten in de werkelijkheid van het spinnenweb hang, kan ik de harmonische over-brugging die dan ontstaat van een van de twee belangrijke opposities in deze radix, namelijk die tussen Venus, bhr. 4 in 7 en de Ascendant, nauwelijks over het hoofd zien. Het Pars zelf heeft geen werking, dus ook geen overbruggende, maar wel een betekenis die hier als het ware in zijn werkelijkheid voor het grijpen ligt (Pars ingaand driehoek Ascendant), ook al is de spirituele betekenis voor ons als astrologen op de eerste plaats gerelateerd aan de plaats van het Pars, hier in sector 5. Als ik dan doorga om dit geestelijke punt te combineren met de psychisch/fysieke werkelijkheid van zijn leven, zou ik kunnen kiezen voor een teruggang (geestelijk) door de radix in combinatie met de gewone gang van de sectortelling (concrete, werkelijke omstandigheden), met als eindpunt sector 5, omdat daar het Pars in staat, en dus met sector 4 als beginpunt. In die omgekeerde gang van 4 naar 5 zou geborene dan alles tegenkomen wat in werkelijkheid nodig is om in geestelijke zin aan de

Horoscoopgegevens

Naam Regiohoroscoop 2003
 Plaats Utrecht
 Breedte 52°06'00" NB
 Lengte 5°07'00" OL
 Datum 2-12-1957
 Lokale tijd 19:30:00
 GMT 18:30:00

Systeemgegevens

Zodiak Tropisch (standaard)
 Sectoren Hely - APC
 Planeten Topometrisch
 Aspecten Gem. snelheid
 Accuratesse 1 seconde
 Ascendant Ascendant
 Ware plaats Ja

Aspecttotaal

Uit - In - Toe - Af - Totaal	♂	♀	♁	♂	♀	♁	♂	♀
♂	0	1	1	0	1	0	0	1
♀	12	7	10	9	19	10	6	4
♁	6	4	6	4	10	12	17	13
Totaal	18	12	17	13	30			

Planeten in tekens

Planeten	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓
Vuur	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aarde	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lucht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Water	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hoofd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vast	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beweeglijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Verheffingen Ess. - Acc.

Verheffing	♂	♀	♁	♂	♀
Sterk	0	0	0	0	0
Zwak	0	0	0	0	0
Val	0	0	0	0	0
K.gang	1	5	4	5	

Planeten	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓
♂	10°19'37"											
♁	16°50'21"											
♂	26°45'41"											
♀	23°29'31"											
♂	16°38'56"											
♀	25°24'52"											
♁	18°09'12"											
♁	5°59'55"											
♁	29°43'50"											
♁	28°58'31"											
♁	14°21'49"											
♁	28°16'05"											
♁	22°37'02"											
♁	29°07'45"											
♁	9°12'20"											

betekenis van het Pars in 5 toe te komen. Nu ik dit hier zo neerzet, lijkt het een beredeneerde keuze op tamelijk technische gronden. Toen ik op de regiodag een eerste aanzet tot duiding mocht geven, was de keuze voor deze rondgang door de horoscoop meer intuïtief aansluitend bij wat het zou kunnen betekenen in een leven van echo (4) naar ego (5) te gaan.

Ik ga ervan uit dat het in en door ieders leven de bedoeling is bepaalde facetten van ons ego zodanig te vervolmaken, op te poetsen als het ware, dat ze als een 'schitterend' geschenk aan het *bestaan* kunnen worden teruggegeven, zodat wij er los van komen, onthechten. Naar mijn idee geeft deze horoscoop van deze bedoeling een prachtig voorbeeld. Van het bezig zijn met zijn wortels, zijn eigen identiteit (echo) als centraal thema (twee heren 5) in en vanuit sector 4, geholpen en gehinderd door het uitvergroten effect van de Kreeft-Ascendant met de dominerende Maan in haar eentje vanuit de top (sector 10) in Ram (schijnbare centraliteit) ingaand vierkant daarop, naar het mogelijk verwerven van een nieuw stuk individualiteit (ego) in sector 5, waarin de gehechtheid aan zijn identiteit via de ingaande conjunctie tussen hr. 1 en hr. 4 weer moet worden losgelaten. Zich intussen diepgaand geconfronteerd wetend en groeiend aan de uiteenzetting met zijn maatschappelijke mogelijkheden en onmogelijkheden (via de ingaande oppositie van de heren 11 in sector 3 en 8) en met de wisselwerking tussen stof en geest, op welke horizontale as 1-7 zich de confrontatie met de wereld, de ander, de partner afspeelt (via de ingaande oppositie van hr. 4 in 7 conjunct Descendant met de Ascendant) of, zo u wilt, met de kunst, schoonheid en liefde van Venus.

En hij schiep zichzelf een beeld

Die nadruk op de Maan en de 4e sector, met Demeter als hr. 1 en Kreeft op de Ascendant, Maan ingaand vierkant Ascendant en hr. 4 ingaand conjunct hr. 1, verwijst niet alleen uitdrukkelijk naar het echoïsche, maar dreigt geborene daarin ook te laten doorschieten. Daarop wijzen ook de eerste fasen in de slingerang, en het feit dat zowel hr. 4 als hr. 3 in sector 5 staat. De energie uit de beide beginsectoren van de slingerang wordt naar sector 5 getrokken, het eigen ik, wat zou kunnen leiden tot een zekere verliefdheid op zichzelf of narcisme. Het jonge ik is in dit stadium nog zeer de voorstelling van zichzelf, de Maan, hier de publieke/populaire "dit ben ik/ik doe het zelf"-figuur van Maan in 10 in Ram. Bovendien zijn sector 4 en 5 hier zo direct en sterk op elkaar betrokken dat hij de kans loopt niet echt een centrale figuur te worden, maar een egocentrische, in die zin dat hij zichzelf (4) als middelpunt (5) blijft (4) beschouwen en meer niet.

En nog een beeld

Gelukkig, zou je bijna zeggen, wordt het hem niet gemakkelijk gemaakt die simpele voorstelling van zichzelf naar buiten te projecteren (Maan in positief teken en negatief huis ingaand vierkant Ascendant) en heeft hij de ander nodig om die ervaring mee te delen (Maan uitgaand vierkant bhr. 4 in 7) en van te leren dat zijn zelfbeeld en de weerspiegeling daarvan niet hetzelfde zijn. Zijn Maan in 10 als ziel in hoogste aanzicht moeten we wel in staat achten daarover te reflecteren en als Maan-ik goed voeling te houden met zijn weliswaar onbewuste maar stevige en bevlogen eigenheid van zijn Zonne-ik (Apollo, Saturnus in Boogschutter vanuit 5 en Uranus in Leeuw vanuit 2, allemaal driehoek op de Maan). Deze persoonlijke ontwikkelingsgang wordt mijns inziens sterk gesteund door de ik-uitkristallisatie via de verticale verbindingen aan de persoonlijke kant van de subjectcyclering tussen ich en es. (Als je de eventuele ingaande conjunctie tussen Apollo en Saturnus meerekent, zijn het er zelfs drie.) Terwijl de nadruk op het persoonlijke nog eens wordt versterkt door het ruime aantal planeten in Boogschutter en juist het los staan van hr. en sector 9 in de 1-5-9 cyclus.

En weer een beeld

Te zien krijgen we echter pas echt iets als de overbruggers en oplosers van de beide opposities in beeld komen: de beide heren 5, die vanuit 4 via Mars in Schorpioen en Jupiter in Weegschaal de spanning laten afvloeien naar de Ascendant, waarbij bhr. 5 in 4 soepel in contact staat met de eveneens overbruggende combinatie hr. 1/hr. 4 in 5. De beide heren 5, die ook een belangrijke rol spelen in de van creativiteit overlopende 2-5-8-11, de kunstcyclus waarin de kruisverbanden het thema van echo (2-8) en ego (5-11) nog eens bevestigen. De beide heren 5, die al vanaf zijn vroegste kindertijd (4) zijn identiteit naar buiten toe in de stof gestalte gestalte hielpen geven, al vroeg hakkend (Mars in Schorpioen) en bouwend (Jupiter in Weegschaal) een concreet (Venus in Steenbok) beeld trachten te scheppen waarin hij zichzelf kon uitdrukken (hij wist al op zijn achtste dat hij, net als zijn vader en moeder, beeldhouwer wilde worden). En misschien toen al ter compensatie van zijn relatieve kleinheid: Maan ingaand vierkant Ascendant maakt de dingen te groot, dus zichzelf in verhouding te klein; Maan uitgaand vierkant Venus bracht hem als gevoelig klein kind al de concrete breuk met zijn moeder en Venus ingaand opposiet Ascendant de knagende twijfel aan de liefde, beide ervaringen waarvan je ook al niet groter wordt; met daarbij eventueel (afhankelijk van de gehanteerde orb voor het aspect Apollo ingaand conjunct Saturnus)

ook nog opgeteld de kleinering, achterstelling en soms verwaarlozing die hem - aspect of geen aspect - in ieder geval in zijn kinderjaren (ook vader ontbrak daarin grotendeels) ten deel is gevallen. Ondanks dat alles was het kennelijk de bedoeling om dankzij dat alles te leren zichzelf te zijn. Of zoals de regio Brabant het uitdrukte: Je bent klein in verhouding tot de grootsheid van dat waar je je in uitdrukt en dat waar je aan ervaart is sterker dan jezelf, maar dat is geen reden het uit de weg te gaan, eerder iets waardoor je je in je leven gestaag blijft ontwikkelen.

Een stukje biografie

Marco werd in Nederland geboren maar verhuisde niet lang daarna met zijn ouders, beiden beeldhouwers, naar Italië. Daar werd zijn broertje geboren. Toen Marco ongeveer drie á vier jaar oud was, kon zijn moeder het allemaal niet meer aan en liep in emotionele en zeer labiele toestand weg met zijn broertje (nog baby). De herinnering aan die periode is vaag. Wel weet hij dat het tot een scheiding tussen zijn ouders kwam, ze intussen weer naar Nederland gingen en hij geen andere keus had dan daar met zijn broertje bij zijn vader te blijven, afgewisseld met perioden in een kindertehuis, bij de nonnen en bij pleegouders.

Als hij en zijn broertje bij zijn vader verbleven, woonden ze illegaal in vaders atelier in een spoorhuis of in een door de broertjes later zelf gebouwd huisje op het spoorterrein van hun vader en zorgde Marco ervoor dat het een thuis was. Hij speelde min of meer de rol van de moeder en voelde zich voor alles verantwoordelijk, leerde al vroeg zelf een thuisbasis te maken. Marco had geen vadergevoel bij zijn vader. Hij ervoer hem meer als vakman/beeldhouwer/collega. Via de diverse relaties van zijn vader had hij steeds een andere 'moeder'. Bij hun echte moeder konden de broertjes moeilijk op bezoek, want die had weer een man die niet van kinderen hield. Het kwam erop neer dat hij zelf de bodem in zijn leven moest leggen, waardoor hij het nu nog vaak nodig vindt om 'alles' zelf in handen te hebben, heel concreet en fysiek. Hij vertilt zich dan ook nogal eens, niet alleen figuurlijk maar ook letterlijk, bijvoorbeeld aan zijn te grote beelden.

Ook zijn schooljaren gingen niet van een leien dakje. Na een mishikt jaar op de Kees Boeke-school (werd gepest, moeilijk met lerares, liep weg, was agressief, ging door het lint), kwam hij op de Vrije School. Ook daar was hij aanvankelijk een buitenbeentje, vreemde figuur, dyslectisch (geen woordbeeld, kon alleen in beelden associërend denken, niet leren zoals het moest) en werd hij toch ook vaak voor dom aangezien

omdat hij de dingen niet op de "gewone manier" snapte. Wat later werd hij daar uiteindelijk wel begrepen en kwam het min of meer goed. Zeker toen hij daar op 8/9-jarige leeftijd een echte schoolvriend kreeg, sloeg de sfeer om en hoorde hij er ineens bij.

Met de schoolprestaties zelf bleef het echter niet zo goed gaan, zelfs MAVO-niveau zou moeilijk worden (lezen en rekenen kon hij alleen als alles een beeld kreeg, zodat hij het kon plaatsen). In overleg tussen hem (ouders niet beschikbaar) en de Vrije School-leraren (ook al konden deze niet precies zien hoe het met zijn dyslexie zat, ze begrepen wel dat de 'beeldweg' via de academie een goede weg zou zijn) is hij voorbereid op de kunstacademie. Intussen stroomde hij mee, al snel als een soort leraar, in de groepen handvaardigheid en creativiteit die zijn vader had opgezet. Vader liet ze al gauw aan Marco over en hij heeft in die tijd veel getekend, geschilderd, gebeeldhouwd in veel technieken en op vele muziekinstrumenten leren spelen. Hij was in zijn element in deze omgeving en kon goed overweg met de andere docenten. Hij kwam dan ook met veel bagage op zijn achttiende naar de Rietveldacademie, waar hij al in het eerste jaar zijn huidige partner ontmoette. Zij werd zijn (kunst-) klankbord, zodat deze laatste functie van zijn vader ook nog wegviel en een

Beroepsopleiding ASTROLOGIE
volgens de nieuwe competentiegerichte kwalificatiestructuur

Kwalificaties: Basis Astroloog

Astroloog

Praktijkvoerend Astroloog

Astrologie leren:

- volgens een heldere structuur met doorstroommogelijkheden
- waarbij de beroepspraktijk centraal staat in het onderwijs

Zoetermeer: (079) 361 73 45
www.ishtar.nl

's-Hertogenbosch: (073) 614 22 21
www.ascella-zuid.nl

min of meer definitieve breuk met zijn vader inluidde. Niet lang daarna verhuisde Marco met haar naar een Amsterdams kraakpand. (Het contact met zijn, inmiddels overleden, vader is nooit meer helemaal goed gekomen, al was het vanaf het begin eigenlijk al niet meer dan 'praktisch' geweest. Het contact met zijn moeder is tegenwoordig in ieder geval in emotionele zin goed.)

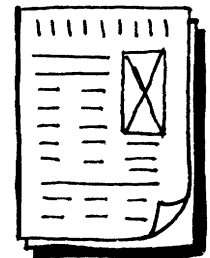
Dat dit turbulente deel van zijn levensverhaal betrekking heeft op de sectoren 4, 3 en 5 van de slingerang en hun onderlinge wisselwerking, zal duidelijk zijn en behoeft geen verdere astrologische toelichting mijnerzijds: je kunt het allemaal zo terugvinden in de horoscoop. Het vormt de basis voor zijn verdere leven, waarin deze ridderlijk romantische, muzikale, vriendelijke, inspirerende en motiverende, impulsieve doener zijn weg vindt als beeldend kunstenaar en docent.

In die hoedanigheid mochten wij hem op onze regiodag ontmoeten, nadat wij via de horoscoop en hij via zijn levensverhaal nog eens diep in dit leven waren gedoken. Hij heeft ons enthousiast (naast die ene in het echt) zijn beelden op foto getoond en erover

verteld. Daarmee gaf hij ons opnieuw niet alleen een beeld van zijn werk maar ook van zichzelf. Een compliment voor zijn openheid is hier op zijn plaats. Ik ben blij dat ik hem nog regelmatig kan ontmoeten hier in Friesland, waar het gezin met drie kinderen sinds de jaren tachtig woont, waar de meeste van zijn beelden zijn te vinden en hij mij een beetje beeldhouwen probeert te leren.

Een compliment ook voor de deelnemers en hun verslagen, waarin Marco behoorlijk wat van zichzelf en zijn leven heeft kunnen terugvinden. Hij staat nog steeds versteld van het feit dat dat via een blinde horoscoop kan. Dank aan Paula, Lenny, Theo, Manja en Ingmar, zonder wie het allemaal niet georganiseerd en uitgevoerd had kunnen worden. ■

NIEUWS & ACTUALITEITEN

Astrologische Agenda 2005

met teksten over het thema: **Zwarte Maan**

Praktische indeling en lay-out:

- 7 dagen op 2 pagina's
- ingebonden met harde kaft
- leeslint als bladwijzer te gebruiken
- mooie kwaliteit off-white papier

per dag:

- planeetstanden in ME(Z)T incl. Vesta en Zwarte Maan
- aspecten, tekenwisselingen, Void of Course Maan
- tijden van opkomst en ondergang van de Zon, de Maan en de Maanfasen

Nu ook met:

- declinatieaspecten
- tijdstippen van retrograde en direct gang
- inconjuncten van de Maan

Deze agenda is te bestellen door het overmaken van € 14,- (€ 12,- + € 2,- verzendkosten) op girorekening 8445147 of voor België op postgiro 000-0584611-89 t.n.v. Uitgeverij Hajefa in Zoetermeer

● Datum Regiodag

De datum voor de regiodag in 2005 is vastgesteld op zaterdag 14 mei. Een convocatie met de regio-horoscoop wordt u binnenkort toegezonden.

● Vernieuwde WvA-website

De website van de WvA heeft een hoognodige facelift ondergaan en heeft een nieuw adres: <http://www.wva-astrologie.nl>. Een van de opties is dat via de site kan worden gechat over astrologische onderwerpen.

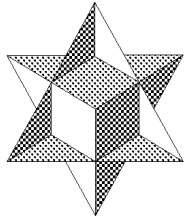
● Boekje met horoscoopduidingen

Enige tijd geleden waren wij in de WvA-bibliotheek bezig met het uitzoeken van jaargangen van URANIA uit de jaren 1980-1990. In deze jaargangen staan veel interessante horoscoopduidingen en hiervan is nu een compilatie gemaakt. Het boekje bevat 31 duidingsartikelen en kost € 12,- excl. verzendkosten. Het is te bestellen via het WvA-secretariaat.

● Overlijden Tees Reitsma

Op 8 augustus is op bijna 71-jarige leeftijd Tees Reitsma overleden na een korte ziekteperiode. Tees was een echte verbinder en heeft zich jarenlang enthousiast en belangeloos ingezet voor de astrologie en voor de astrologische gemeenschap. Tees' werk is van onschatbare waarde voor de astrologische wereld. De mailinglijst die zij verzorgde wordt voortgezet door Janneke Maat. Overzichten zijn te vinden op: <http://www.astropro.com/features/conxions>. ■

Manja van der Toorn

ADRESSEN WvA

Kern

Bestuur van de WvA

Voorzitter a.i.: Dhr. U. Elbers
Secretaris: Mevr. M.T.A. van der Toorn
Penningmeester: Mevr. M. van Nieuwburg-v.d. Horst
Leden: Dhr. I. de Boer
Mevr. M. Heins-v.d. Bruinhorst
Dhr. M.C. ten Noever de Brauw

URANIA

Dhr. I. de Boer

Internet

WvA-secretariaat: stichtingwva@zonnet.nl
URANIA redactie: urania@zonnet.nl
WvA op het Web: <http://www.wva-astrologie.nl>

Regio's

Algemeen contactpersoon: dhr. U. Elbers

Amstelveen: mevr. J. Stam-Nol, Keizer Karelweg 265,
1181 RD Amstelveen, tel. 020 - 641 89 86

Brabant: dhr. Th. Verwijst, Loo 37,
5388 SB Nistelrode, tel. 0412 - 611 201, e-mail
theo.verwijst@xs4all.nl

Den Haag: mevr. W. Klein, Parkweg 21 R, 2585 JH
's-Gravenhage, tel. 070 - 355 66 64

Friesland: mevr. J. Langedijk, Anemoonstraat 15,
8922 GR Leeuwarden, tel. 058 - 215 57 67

Het Gooi: mevr. J.C.M. van der Beek-Zonderland,
Beukenlaan 13, 3762 AE Soest, tel. 035 - 601 09 37

Nijmegen: dhr. J. Geraets, Meyhorst 91-24,
6537 KM Nijmegen, tel. 024 - 345 29 05, e-mail
j.geraets@chello.nl

Utrecht: mevr. R. Camphuijsen, Burg. van Heemstra-
kwartier 95, 3731 TC De Bilt, tel. 030 - 294 19 83,
e-mail emaille_andromeda@yahoo.com

Zeist: mevr. M. Heins-van de Bruinhorst

Stichting Opleidingen Astrologie (STOA)

Administratie: Mevr. B. Moerbeek-Ram
Docent: Dhr. B.B. de Beer
Examens: Dhr. D. van Zwol

Bibliotheek

Mevr. M.T.A. van der Toorn

Adressen

Dhr. B.B. de Beer, Gooioord 168, 1103 CL Amsterdam,
tel. 020 - 699 05 25, e-mail bbdebeer@cybercomm.nl

Dhr. I. de Boer, Oostzeedijk 4b, 3063 BB Rotterdam,
tel./fax 010 - 453 18 76, e-mail ingmardb@zonnet.nl

Dhr. M.C. ten Noever de Brauw, Prof. Lorentzlaan 85,
3707 HB Zeist, tel. 030 - 691 57 89,
e-mail m.c.t.n.debrauw@wxs.nl

Dhr. U. Elbers (Upageya), Balthasar Beckerstraat 33,
8835 XN Oosterlittens (F), tel. 0517 - 342 394,
fax 0517 - 342 153, e-mail oep.elbers@planet.nl

Mevr. M. Heins-van de Bruinhorst, Van Ostadelaan 2,
3712 AV Huis ter Heide, tel. 030 - 693 14 93,
e-mail miepheins@wanadoo.nl

Mevr. B. Moerbeek-Ram, Stroomerlaan 1, 1861 TJ
Bergen (NH), tel. 072 - 589 44 56,
e-mail b.moerbeek@planet.nl

Mevr. M. van Nieuwburg-van der Horst, Radiostraat 74,
1223 BE Hilversum, tel. 035 - 685 10 75,
fax 035 - 642 27 62

Dhr. Th. Ram, Valkeveenselaan 15, 1411 GT Naarden,
tel. 035 - 697 08 02, fax 035 - 683 82 99,
e-mail theoram@wanadoo.nl

Mevr. M.T.A. van der Toorn, Oostzeedijk 4a, 3063 BB
Rotterdam, tel. 010 - 453 27 08,
e-mail mvdtoorn@zonnet.nl

Dhr. D. van Zwol, Vierhuisterweg 7, 8919 AH
Leeuwarden, tel. 058 - 266 65 66,
e-mail douwe@vanzwol.org of douwevz@bigfoot.com

Stichting Opleidingen Astrologie

De Stichting Opleidingen Astrologie verzorgt de uitgave van een vernieuwde schriftelijke cursus astrologie. In 24 lessen wordt u onder begeleiding van vakkundige docenten vertrouwd gemaakt met de achtergronden en de praktische toepassing van astrologische wetmatigheden volgens het WvA-systeem.

Na afronding van de cursus wordt de gelegenheid geboden een aansluitend examen af te leggen, dat eenmaal per jaar wordt afgenomen. Aan de geslaagden wordt het certificaat uitgereikt. Deze cursus verschaft u een degelijke basis voor verdere studie in de astrologie.

Bent u geïnteresseerd en wilt u nadere informatie, dan kunt u zich wenden tot de administratie. Het is mogelijk een proefles aan te vragen.

Administratie: Mevr. B. Moerbeek-Ram
Stroomerlaan 1, 1861 TJ Bergen (NH)
tel. 072 - 589 44 56, e-mail b.moerbeek@planet.nl

BOEKHANDEL

Nieuwe & Antiquarische boeken

Synthese

GROTE VOORRAAD BINNENLANDSE EN BUITENLANDSE
BOEKEN OP HET GEBIED VAN
Astrologie - Esoterie

Adres: VAN STOCKUM Boekverkopers
Noordeinde 62, 2514 GK DEN HAAG
Telefoon 070 - 346 33 17, fax 070 - 392 38 95
E-mail: noordeinde@vanstockum.nl, website: www.vanstockum.nl